

UrbanConsulting Filip Sokołowski
ul. Strzelców 46/35, 81-586 Gdynia
NIP: 575-176-28-94
e-mail: filip@urbanconsulting.pl
tel. (+48)608-292-492
kontakt w sprawie projektu planu:
tel.(+48) 517 724 004

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie
Sławski

ETAP: OPINIOWANIE I UZGADNIANIE

Autor:

Budnik-Łysiak
mgr Patrycja Budnik-Łysiak

Gdynia, marzec 2025 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
1.1.	Podstawy formalno-prawne	4
1.2.	Cel sporządzenia prognozy	6
1.3.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
2.	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	8
2.1.	Ustalenia projektu planu	8
2.2.	Główne cele projektu planu	10
2.3.	Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	10
3.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	19
4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	20
5.	Istniejący stan środowiska	20
5.1.	Położenie fizyczno-geograficzne	20
5.2.	Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne	23
5.3.	Wody powierzchniowe i podziemne	25
5.4.	Warunki klimatyczne	28
5.5.	Roślinność i świat zwierzęcy	30
5.5.1.	Siedliska przyrodnicze, zbiorowiska roślinne oraz flora i mykobiota	31
5.5.2.	Bezkręgowce i mięczaki	33
5.5.3.	Teriofauna (ssaki)	34
5.5.4.	Herpetofauna (płazy i gady)	34
5.5.5.	Ornitofauna (ptaki)	34
5.5.6.	Chiropterofauna (nietoperze)	36
5.6.	Obiekty i obszary chronione	38
5.7.	Sieci i korytarze ekologiczne	40
5.8.	Jakość powietrza atmosferycznego	41
5.9.	Klimat akustyczny	44
6.	Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego ...	44
7.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	45
8.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	47
9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	48
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania projektowanego dokumentu	51
10.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz świat roślinny i zwierzęcy	51

10.2.	Oddziaływanie na ludzi	57
10.3.	Oddziaływanie na wodę.....	61
10.4.	Oddziaływanie na powietrze.....	63
10.5.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	65
10.6.	Oddziaływanie na krajobraz.....	65
10.7.	Oddziaływanie na klimat.....	67
10.8.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	68
10.9.	Oddziaływanie na zabytki	68
10.10.	Oddziaływanie na dobra materialne	68
10.11.	Oddziaływanie na obszary chronione oraz na obszar Natura 2000	69
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	70
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych	71
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	72
	Spis fotografii.....	76
	Spis rycin.....	76
	Spis tabel	76
	Spis załączników	76

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawą do wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego jest art. 46 ust. 1 pkt. 1 oraz pkt. 2 i art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) oraz art. 17 pkt. 2 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130).

Zgodnie z art. 51. ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje:

- o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski prowadzona jest w związku z *Uchwałą Nr LXIII/371/24 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 5 kwietnia 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski*.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WPN.411.1.16.2024.AR z dnia 26.04.2024 r.) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolnie (pismo znak: NZ.0523.1.2024 z dnia 17.04.2024 r.).

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski, aktualny na etap opiniowania i uzgadniania (projekt z grudnia 2024). Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego oraz przedstawienie przewidywanych skutków na komponenty środowiska, będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu.

1.3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Metoda badań kameralnych umożliwiła zebranie materiałów źródłowych oraz prawidłowe rozpoznanie charakterystyki przedmiotowego obszaru. Prognozę wykonano na podstawie dostępnych dokumentów, publikacji i raportów dotyczących obszaru gminy, powiatu i województwa, zgodnie ze stanem istniejącej wiedzy. Ponadto, wykorzystano informacje zawarte w raporcie z rocznych badań przedrealizacyjnych pn. *„Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r.”* (2023).

Wykaz materiałów pomocniczych:

- 8. Program działań w zakresie środowiska: państwa członkowskie gotowe do negocjacji z Parlamentem, 2021, Portal Rady UE i Rady Europejskiej, [online:] <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/03/17/8th-environment-action-programme-member-states-ready-to-start-negotiations-with-parliament/>
- Drewitt A.L., Langston R.H.W. 2006. Assessing the impact of wind farms on birds. *Ibis* 148: 29–42, [w:] Wuczyński A., 2009, Wpływ farm wiatrowych na ptaki. Rodzaje oddziaływań, ich znaczenie dla populacji ptasich i praktyka badań w Polsce, [w:] Notatki Ornitologiczne 2009, 50: 206-227, [online: <https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publicacje,593>]
- Frodyma K., 2017, Energia ze źródeł odnawialnych a stan środowiska naturalnego w Unii Europejskiej, [w:] *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, 318-2017, s. 38-52
- Górecki D., Szurlej-Kielańska A., Pilacka L., 2022, Ochrona ptaków przed kolizjami z turbinami wiatrowymi. Wyzwania, potrzeby, możliwości, Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych, [online: https://swip-pta.com/wp-content/uploads/2023/02/Poradnik_wiatrowy_PL_3.0.pdf]
- Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 *Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka*, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska

- Kuczyński L., Chylarecki P., 2012, Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy, GIOŚ, Warszawa
- Matuszkiewicz J. M., 2008, Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski), IGiPZ PAN, Warszawa, [online:] <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>
- Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023, Potencjalna roślinność naturalna Polski (wersja wektorowa), IGiPZ PAN, Warszawa, [online:] <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa, [online:] <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/2011>
- Solon J. et al., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica*, 91, 2, 143-170
- Wuczyński A., 2009, Wpływ farm wiatrowych na ptaki. Rodzaje oddziaływań, ich znaczenie dla populacji ptasich i praktyka badań w Polsce, [w:] *Notatki Ornitologiczne* 2009, 50: 206-227, [online: <https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publicacje,593>]

Ponadto, wykorzystano materiały pochodzące ze stron internetowych [dostęp: listopad, 2024]:

- *Bank Danych o Lasach* <https://bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- *Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Stawiski* <https://bip.stawiski.pl>
- *Centralna Baza Danych Geologicznych GeoLOG* <https://geolog.pgi.gov.pl>
- *Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody* <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP>
- *Geoportal* <https://geoportal.gov.pl>
- *Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska* <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
- *HydroGeoPortal Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego* <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
- *Hydroportal ISOK Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie* <https://wody.isok.gov.pl>
- *Inspekcja Ochrony Środowiska – Monitoring jakości wód podziemnych* <https://mjwp.gios.gov.pl>
- *Kartografia geologiczna* <https://geologia.pgi.gov.pl>
- *Mapy Google* <https://google.maps.pl>
- *Portal jakości powietrza GIOŚ* <https://powietrze.gios.gov.pl>
- *Portal Urzędu Miejskiego w Stawiskach* <https://stawiski.pl>

- *Urząd Miejski w Stawiskach System Informacji Przestrzennej* <https://stawiski.e-mapa.net>
- *Wrota Podlasia – Portal Informacyjny Województwa Podlaskiego* <https://wrotapodlasia.pl>

2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

2.1. Ustalenia projektu planu

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski (projekt z marca 2025), o łącznej powierzchni około 418 ha, zwany dalej projektem planu/MPZP składa się z:

- części tekstowej, w formie Uchwały Rady Miejskiej w Stawiskach,
- części graficznej planu w skali 1:2000 wraz z wyrysem ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, stanowiąca załącznik nr 1,
- rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu planu miejscowego, stanowiącego załącznik nr 2,
- rozstrzygnięcia o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, stanowiącego załącznik nr 3,
- danych przestrzennych, o których mowa w art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiących załącznik nr 4.

Zakres opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

Projekt planu ustala **49 terenów** wyznaczonych liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- **PE** – tereny produkcji energii,
- **PEF** – tereny elektrowni słonecznych,
- **PEF-RZ** – tereny elektrowni słonecznej lub tereny zabudowy związanej z rolnictwem,
- **KDG** – teren drogi głównej,
- **KDL** – tereny drogi lokalnej,
- **KDD** – tereny drogi dojazdowej,
- **KR** – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej,
- **RZM** – tereny zabudowy zagrodowej,
- **L** – tereny lasu,
- **ZN** – tereny zieleni naturalnej.

W ramach **terenu produkcji energii**, oznaczonego symbolem **1PE**, w myśl projektowanego MPZP dopuszcza się lokalizację:

- elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznej wraz z zapleczem technicznym, w szczególności obiektami, urządzeniami i sieciami infrastruktury technicznej, w tym głównymi punktami odbioru, magazynami energii, stacjami elektroenergetycznymi, obiektami socjalnymi i magazynowymi, a także dojazdami oraz parkingami i placami,
- masztów i urządzeń do pomiaru prędkości i kierunku wiatru.

Zgodnie z ustaleniami przedmiotowego projektu planu, łączna liczba elektrowni wiatrowych w granicach MPZP nie przekroczy 1 sztuki.

Natomiast na **terenie produkcji energii**, oznaczonym symbolem **2PE**, dopuszcza się:

- lokalizację elektrowni słonecznej wraz z zapleczem technicznym, w szczególności obiektami, urządzeniami i sieciami infrastruktury technicznej, w tym głównymi punktami odbioru, magazynami energii, stacjami elektroenergetycznymi, obiektami socjalnymi i magazynowymi, a także dojazdami oraz parkingami i placami,
- lokalizację masztów i urządzeń do pomiaru prędkości i kierunku wiatru,
- pracę łopat wirnika elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem ustaleń zawartych § 9 ust. 4 *[W granicach terenu 1PE dopuszcza się lokalizowanie elektrowni wiatrowej, a w granicach terenu 2PE dopuszcza się wyłącznie zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem następujących zasad:*
  - 1) *zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej nie może wykraczać poza linie rozgraniczające terenów oznaczonych symbolami PE, z zastrzeżeniem pkt 2;*
  - 2) *dopuszcza się pracę łopat wirnika elektrowni wiatrowej nad terenem oznaczonym symbolem 2ZN;*
  - 3) *lokalizacja elektrowni wiatrowej nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych w granicach planu i poza nim;*
  - 4) *odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, liczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie będzie mniejsza niż 700 m.]*

W ramach przeznaczenia **terenów elektrowni słonecznej**, projekt planu dopuszcza lokalizację:

- elektrowni słonecznych wraz z zapleczem technicznym, w szczególności obiektami, urządzeniami i sieciami infrastruktury technicznej, w tym głównymi punktami odbioru, magazynami energii, stacjami elektroenergetycznymi, magazynami energii, obiektami socjalnymi i magazynowymi, a także dojazdami oraz parkingami i placami;
- masztów i urządzeń do pomiaru prędkości i kierunku wiatru.

W ramach przeznaczenia **terenów elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem**, przedmiotowy projekt planu dopuszcza lokalizację:

- elektrowni słonecznych wraz z zapleczem technicznym, w szczególności obiektami, urządzeniami i sieciami infrastruktury technicznej, w tym głównymi punktami odbioru, magazynami energii, stacjami elektroenergetycznymi, magazynami energii, obiektami socjalnymi i magazynowymi, a także dojazdami oraz parkingami i placami;
- obiektów budowlanych stanowiących część składową gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, w tym: m.in. budynków gospodarczo-garażowych, magazynowych oraz budowli rolniczych, z wyjątkiem budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, o których mowa w przepisach odrębnych dotyczących inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych.

W ramach przeznaczenia **terenu zabudowy zagrodowej**, przedmiotowy projekt planu dopuszcza lokalizację:

- budynków mieszkalnych, przeznaczonych dla rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne;
- lokalizację pozostałych obiektów budowlanych stanowiących część składową gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, w tym: budynków gospodarczo-garażowych, magazynowych i inwentarskich oraz budowli rolniczych;
- lokalizację usług zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ramach funkcji **terenów lasu** dopuszcza się wyłącznie budowle związane z gospodarką leśną, zgodnie z przepisami odrębnymi. Właściwymi przepisami odrębnymi w tym zakresie są zapisy zawarte w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530).

Na **terenach zieleni naturalnej** przedmiotowy projekt planu wprowadza zakaz zabudowy kubaturowej.

2.2. Główne cele projektu planu

Głównym celem projektu MPZP dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych i słonecznych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Sporządzenie przedmiotowego projektu planu wszczęto na wniosek prywatnego inwestora. Parametry projektowanej elektrowni wiatrowej: maksymalna całkowita wysokości 260 m, maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami 180 m, maksymalna liczba elektrowni wiatrowej 1 sztuka.

2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski, powiązany jest ze **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Stawiski**, uchwalonym uchwałą nr LX/357/23 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 28 grudnia 2023 r. Zgodnie z obowiązującym **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Stawiski** obszar objęty opracowaniem

znajduje się w granicy obszaru gruntów ornych, w tym ugorów i gruntów odłogowanych z dopuszczeniem urządzeń do produkcji energii z odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW (ryc. 1).

**WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY STAWISKI, UCHWALONEGO UCHWAŁĄ NR
LX/357/23 Z DNIA 28 GRUDNIA 2023 R.**

Ryc. 1 Granica obszaru MPZP na tle Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Stawiski

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów UM w Stawiskach

W związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) Rada Gminy została zwolniona z obowiązku stwierdzania, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń studium w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych.

Ponadto, w granicach obszaru objętego projektem planu nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na politykę przestrzenną gmin składają się również inne dokumenty szczebla lokalnego, powiatowego, wojewódzkiego. Do najważniejszych dokumentów szczebla lokalnego zaliczyć można strategię rozwoju gminy, program ochrony środowiska, czy plan gospodarki niskoemisyjnej. Gmina Stawiski nie posiada ww. aktualnych dokumentów. Dokumenty strategiczne gminy, udostępnione w Biuletynie Informacji

Publicznej Gminy Stawiski, obejmują perspektywę czasową na lata 2015-2020 w przypadku Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Stawiski oraz Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Stawiski. Natomiast Program Ochrony Środowiska obejmuje lata 2004-2015.

Do najważniejszych dokumentów szczebla wojewódzkiego zaliczyć można m. in.:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego** – przyjęty uchwałą nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., określa kierunki i zasady realizacji celów polityki regionalnej województwa. Przedmiotowa zmiana studium jest odpowiedzią na realizację celu 5. pt. *„Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz jego zdolności obronnych i ochronnych”*. Zgodnie z powyższym dokumentem, największe znaczenie dla rozwoju infrastruktury odnawialnych źródeł energii, z uwagi na rolniczy charakter województwa podlaskiego, będzie miało wykorzystanie energii z biomasy, biogazu, energii solarnej i wiatru. Projektowany dokument uwzględnia zasady regionalnej polityki rozwoju energetyki odnawialnej ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, które obejmują:

- 1) *„dostosowanie lokalizacji urządzeń energetyki odnawialnej, głównie farm wiatrowych, do wymogów ochrony środowiska, krajobrazu kulturowego i mieszkalnictwa, poprzez:*
  - a) *wykluczanie lokalizacji urządzeń tej energetyki z obszarów urbanizacji jednostek osadniczych i regionalnej sieci ekologicznej,*
  - b) *zachowanie stref ochronnych od elektrowni wiatrowych, terenów objętych prawną ochroną przyrody, zabudowy mieszkaniowej i usług publicznych, określonych w Ustawie z 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych,*
  - c) *wykluczanie z potencjalnej lokalizacji farm wiatrowych terenów o wysokiej wartości dla produkcji rolniczej, tj. zwartych kompleksów gruntów z przewagą klas III i IV,*
  - d) *ochronę lasów i zadrzewień śródpolnych, tworzących tradycyjny krajobraz uprawowy rolniczy przed lokalizacją odnawialnych źródeł energii, tj. przed przeznaczaniem na cele nieleśne i wycinkami,*
  - e) *eliminowanie zakładania monokulturowych wielkoobszarowych plantacji roślin energetycznych na obszarach o rozdrobnionej strukturze upraw, stanowiących element tradycyjnego rolniczego krajobrazu kulturowego województwa;*
- 2) *wykorzystywanie do lokalizacji urządzeń OZE i pozyskiwania surowców energetycznych:*
  - a) *gruntów rolnych o najmniejszej relatywnie przydatności do celów produkcji rolnej,*
  - b) *gruntów zdegradowanych – poprzemysłowych i powojсковych, po rekultywacji,*

- c) *gruntów porolnych, jako form przejściowych użytkowania pod plantacje energetyczne przed ich trwałym zalesieniem, w szczególności w gminach ze znaczną ilością wyłączonych z produkcji rolnej gruntów Skarbu Państwa we wschodniej części województwa, a bagiennych obszarów parków narodowych województwa do pozyskiwania biomasy, zgodnie z wymogami ich ochrony.”*
- **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2030** – przyjęta uchwałą nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. wyznacza kierunki polityki regionalnej województwa. Jednym z celów strategicznych ww. strategii jest rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego. Powyższy dokument zakłada, iż województwo podlaskie powinno stać się liderem wdrażania rozwiązań z zakresu OZE (odnawialnych źródeł energii) i gospodarki obiegu zamkniętego, co wpłynie na poprawę życia mieszkańcom i rozwój sektora gospodarczego, a także będzie wkładem województwa w walce z globalnymi zmianami klimatu;
  - **Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej** – dokument przyjęty uchwałą nr XIX/236/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. przewiduje redukcję zużycia paliw stałych do celów grzewczych na korzyść różnych niskoemisyjnych paliw, w tym prądu produkowanego z instalacji OZE;
  - **Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030** – dokument strategiczny określający działania zmierzające do poprawy stanu środowiska w ramach dziewięciu obszarów interwencji – ochrona klimatu i jakość powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu opadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. W ochronę klimatu i jakości powietrza wpisują się odnawialne źródła energii. W zakresie wykorzystania energii wiatru i słońca województwo podlaskie posiada dość korzystne warunki. W środkowej części województwa, w której zlokalizowana jest gmina Przytuły, zgodnie z klasyfikacją przyjętą przez IMiGW-PIB w Warszawie, występują bardzo korzystne i korzystne warunki wiatrowe. Wśród kierunków interwencji zmierzających do realizacji celu jakim jest ochrona klimatu i jakości powietrza, zgodnie z ww. Programem Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030, znalazły się:
    - ograniczenie niskiej emisji,
    - zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia,
    - rozwój odnawialnych i alternatywnych źródeł wytwarzania oraz magazynowania energii,

- rozwój zrównoważonego transportu.

Cele	Kierunki interwencji	Typy zadań realizowanych w ramach poszczególnych kierunków interwencji	Podmiot odpowiedzialny
1. Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.1. Spełnianie wymagań w zakresie jakości powietrza 1.2. Adaptacja do zmian klimatu 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych 1.4. Ograniczenie zanieczyszczenia świetlnego 1.5. Monitoring zanieczyszczenia świetlnego w celu ochrony człowieka, fauny i flory	- ograniczenie niskiej emisji	Rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej	gminy/powiaty/gestorzy sieci
		Ograniczenie źródeł niskiej emisji	gminy/powiaty/właściciele nieruchomości
		Rozwój niskoemisyjnych metod produkcji energii elektrycznej	gminy/właściciele nieruchomości
		Przygotowanie i realizacja gminnych programów ograniczania niskiej emisji	gminy/spółki komunalne
		Przygotowanie i realizacja planów adaptacji do zmian klimatu	gminy/powiaty/samorząd województwa
		Realizacja Programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych	gminy/powiaty/samorząd województwa
		Dotacje z funduszy z programów pomocowych NFOŚiGW oraz Unii Europejskiej	gminy/powiaty/samorząd województwa
	- zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia	Termomodernizacja budynków i poprawa efektywności energetycznej (z uwzględnieniem ochronnych gniazd i siedlisk ptaków i nietoperzy)	gminy/powiaty/samorząd województwa, właściciele nieruchomości
		Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	gminy/powiaty
		Rozwój umiarkowanego, dostosowanego oświetlenia drogowego i w przestrzeni miejskiej	gminy/powiaty
	- rozwój odnawialnych i alternatywnych źródeł wytwarzania oraz magazynowania energii	Promowanie i wprowadzanie instalacji OZE	gminy/powiaty/samorząd województwa, właściciele nieruchomości
		Rozwój instalacji fotowoltaicznej, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, mikroinstalacji wiatrowych	gminy/powiaty/właściciele nieruchomości
	- rozwój zrównoważonego transportu	Budowa / rozbudowa infrastruktury transportu publicznego	gminy/ powiaty
		Rozbudowa taboru transportu publicznego	gminy/powiaty
		Promocja i rozwój transportu zbiorowego i transportu przyjaznego środowisku	gminy/powiaty/samorząd województwa/przedsiębiorstwa komunikacyjne
		Rozwój i wspieranie ekologicznych form transportu w tym transportu rowerowego i niskoemisyjnych pojazdów komunikacji zbiorowej	gminy/powiaty
		Zakup pojazdów niskoemisyjnych (elektrycznych, hybrydowych, zasilanych wodorem lub gazem)	gminy/powiaty

Ryc. 2 Cele i kierunki interwencji Programu Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030 w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Źródło: Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030, s. 175

Poza ww. dokumentami, nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym na szczeblu krajowym stanowi **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030** – określa cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku.

Dokumentem szczebla krajowego, powiązany z projektem planu, jest także **Polityka energetyczna Polski do 2040 r.**, zatwierdzona 2 lutego 2021 roku przez Radę Ministrów. Polityka wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego oraz stanowi wkład w realizację Porozumienia paryskiego zawartego w grudniu 2015 r. podczas 21. konferencji stron Ramowej konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP21) z uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia transformacji w sposób sprawiedliwy i solidarny. PEP2040 zawiera opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego. Następnie wskazano trzy filary PEP2040, na których oparto osiem celów szczegółowych PEP2040 wraz z działaniami niezbędnymi do ich realizacji oraz projekty strategiczne. Zaprezentowano ujęcie terytorialne i wskazano źródła finansowania PEP2040. Cele szczegółowe wskazane w dokumencie to:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,

3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych,
4. Rozwój rynków energii,
5. Wdrożenie energetyki jądrowej,
- 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii,**
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
8. Poprawa efektywności energetycznej.

Poza ww. dokumentami, nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym na szczeblu krajowym stanowi **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030**, która określa cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku. Jako jeden z celów Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju wskazuje zrównoważony rozwój, w tym efektywność energetyczną i walkę ze zmianami klimatycznymi, które mogą być realizowane poprzez rozwój infrastruktury pozyskującej energię ze źródeł odnawialnych.

Ponadto, przedmiotowy projekt uwzględnia zasady i założenia wynikające z poniższych dokumentów:

A. Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjętym przez Komisję Europejską)

14 lipca 2021 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet „Gotowi na 55”. Ma on dostosować unijne przepisy klimatyczno-energetyczne, zmierzające do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz zmniejszenia do 2030 r. emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55% w porównaniu z poziomami z 1990 r. Dużą rolę w osiągnięciu tego celu odgrywają odnawialne źródła energii. Wiążącym celem, wyznaczonym przez Radę UE jest 40-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym koszyku energetycznym w 2030 r.

B. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument, którego nadrzędnym celem jest poprawa odporności gospodarki i społeczeństwa na zmiany klimatu. Wśród celów określonych w powyższym dokumencie znalazło się zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Wskazuje się, iż istotne będzie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – energii słonecznej, wiatrowej, biomasy, energii wodnej. Wśród kierunków zmierzających do osiągnięcia celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska znalazły się:

- *„Przygotowanie systemu energetycznego do zmienionych warunków z uwzględnieniem szczytu zimowego i letniego zapotrzebowania na energię;*

- *Rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia;*
- *Zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w przypadkach, w których zastosowanie podstawowych źródeł nie będzie możliwe;*
- *Zabezpieczenie awaryjnych źródeł chłodzenia w elektrowniach zawodowych;*
- *Projektowanie sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych oraz naziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych, w celu ograniczenia ryzyka m.in. zalegania na nich lodu i śniegu, podtopień oraz zniszczeń w przypadkach silnego wiatru;*
- *Wspieranie rozwoju OZE w szczególności mikroinstalacje w rolnictwie*¹.

C. Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Obowiązujący do 31 grudnia 2021 roku Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 r. (z perspektywą do 2030r.) określał działania zmierzające do poprawy jakości powietrza. Obecnie obowiązuje Aktualizacja Krajowego programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.), która ustala zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój OZE jako jeden z kierunków interwencji prowadzącej do osiągnięcia celów szczegółowych. Wskazuje się, że wzrost udziału odnawialnych źródeł energii wpłynie na:

- poprawę jakości powietrza i stanu środowiska;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię wytwarzaną z tradycyjnych, konwencjonalnych źródeł;
- rozwój społeczno-gospodarczy;
- podniesienie komfortu życia i zdrowia mieszkańców;
- promocję regionów miejsc przyjaznych dla środowiska i inwestujących w nowoczesne technologie ekologiczne.

D. Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Dokument przedstawiający krajowe założenia i cele oraz polityki i działania w odniesieniu do pięciu wymiarów UE, dotyczących bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Jednym z krajowych założeń i celów w wymiarze obniżenia emisyjności jest energia ze źródeł odnawialnych. Polska, w ramach realizacji celu ramowego UE na rok 2030, planuje wzrost udziału odnawialnych źródeł energii e elektroenergetyce do około 32%.

---

¹ Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 [online:] https://bip.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/bip/strategie_plany_programy/Strategiczny_plan_adaptacji_2020.pdf

E. Europejski plan działania na rzecz energii wiatrowej (European Wind Power Action Plan)

Celem planu jest zapewnienie udziału przemysłu energii wiatrowej w transformacji energetycznej, m. in. poprzez działania wspierające unijne przedsiębiorstwa w sektorze energii wiatrowej i poprawę ich konkurencyjności. Plan pośrednio wesprze także inne sektory czystej energii, w tym branżę energetyki wiatrowej. Jak czytamy w KOMUNIKACIE KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW (24.10.2023), plan obejmuje sześć filarów wspólnych działań Komisji Europejskiej, państw członkowskich i przemysłu, na które składają się:

- 1) przyspieszenie wdrażania – opierające się na przyspieszeniu transpozycji i wdrożenia dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, zwiększeniu widoczności listy przygotowywanych projektów z zakresu energii wiatrowej przez państwa członkowskie, przyjęcie planu działania w celu ułatwienia rozbudowy sieci;
- 2) ulepszony model aukcji – polegające na uwzględnieniu przez państwa członkowskie obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriów jakościowych i środków w aukcjach, przeciwdziałaniu ryzyka w cyberprzestrzeni i uwzględnianiu aspektów ochrony danych, zwiększeniu wykorzystania strategicznych zamówień publicznych w kontekście strategii Global Gateway;
- 3) dostęp do finansowania – poprzez ułatwienie dostępu do finansowania UE, zapewnienie unijnym przedsiębiorstwom z branży energii wiatrowej narzędzi i gwarancji ograniczania ryzyka przez Europejski Bank Inwestycyjny, elastyczność przewidzianą w zasadach pomocy państwa w odniesieniu do unijnego łańcucha wartości energii wiatrowej, zacieśnianie dialogu z inwestorami w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycji w unijnym sektorze energii wiatrowej;
- 4) sprawiedliwe i konkurencyjne środowisko międzynarodowe – wśród działań wskazuje się: ułatwienie producentom z UE dostępu do rynków zagranicznych, ochrona rynku wewnętrznego przed zakłóceniami w handlu oraz zagrożeniami dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, wzmocnienie normalizacji w sektorze energii wiatrowej;
- 5) umiejętności – obejmujące takie działania jak partnerstwo na rzecz umiejętności na dużą skalę w zakresie energii odnawialnej opracują projekty wspierające rozwój umiejętności w sektorze odnawialnych źródeł energii, w tym energii wiatrowej;
- 6) zaangażowanie branży i zobowiązania państw członkowskich – poprzez wprowadzenie unijnej karty wiatru.

F. Akt UE w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie (Net-Zero Industry Act)

Celem aktu jest zwiększenie skali produkcji czystych technologii w Unii Europejskiej, poprzez podniesienie zdolności produkcyjnych w zakresie technologii, które emitują bardzo niskie, zerowe lub ujemne ilości gazów cieplarnianych. Jednym z celów jest zaspokojenie przez UE co najmniej 40%

swojego rocznego zapotrzebowania na technologie neutralne emisyjnie do 2030 r. Ponadto, dokument upraszcza ramy regulacyjne dotyczące produkcji tych technologii, które obejmują m. in. fotowoltaiczną i termiczną energię słoneczną, elektrolizery i ogniwa paliwowe, energię wiatrową na lądzie i morskie odnawialne źródła energii, zrównoważony biogaz/biometan, akumulatory i magazynowanie, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, pompy ciepła i energię geotermiczną, technologie sieciowe. Akt ten posłuży do tworzenia warunków dla unijnego sektora czystych technologii. Przewidziane w akcie środki posłużą również wsparciu innych technologii neutralnych emisyjnie, takich jak technologie zrównoważonych paliw alternatywnych, zaawansowane technologie produkcji energii w procesach jądrowych z minimalną ilością odpadów z cyklu paliwowego, małe reaktory modułowe i najwyższej klasy paliwa. Przedmiotowy akt proponuje: strategiczne projekty neutralne emisyjnie, ograniczenie biurokracji i przyspieszone wydawania pozwoleń, wsparcie projektów dt. wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, przyciągnięcie inwestycji za pośrednictwem Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie i Europejskiego Banku Wodorowego, ułatwianie dostępu do rynków i innowacje, a także podnoszenie umiejętności.

G. Dyrektywa o energii odnawialnej (Renewable Energy Directive III) - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652

Głównym celem dokumentu jest zwiększenie wykorzystania zielonej energii na terenie UE. Zakłada się osiągnięcie udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii w Unii Europejskiej na poziomie przynajmniej 42,5% do roku 2030, uwzględniając zamiar zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej do 45%. Dyrektywa wyznacza osiągnięcie celów takich jak:

- minimum 49% udziału zielonej energii w budynkach,
- osiągnięcie minimalnej redukcji gazów cieplarnianych o 14,5% do roku 2030 dzięki wykorzystaniu zielonej energii w transporcie,
- osiągnięcie przynajmniej 29% udziału OZE w końcowym zużyciu energii w transporcie do 2030 r.

Ponadto, realizacja założeń ww. dokumentu ma za zadanie przyspieszenie inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie UE, poprzez ułatwienia w procesie inwestycyjnym. Jednym z nadrzędnych celów jest upowszechnienie energii odnawialnej i traktowanie jej jako leżące w „nadrzędnym interesie publicznym”. Zgodnie z nową dyrektywą kraje UE mają wyznaczyć specjalne strefy dla OZE, w których to realizowane w nich projekty będą mogły skorzystać z uproszczonych postępowań środowiskowych i przyspieszonego wydawania zezwoleń.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitoring środowiska przyrodniczego regulowany jest przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), której głównym zadaniem jest regulowanie zasad postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko.

Zgodnie z art. 55 ust. 5. Organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Zatem obowiązek przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień MPZP leży po stronie organu opracowującego dokument, a więc Burmistrza Stawisk.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu. Dokonując oceny i analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, iż muszą się one odnosić do terenu objętego projektem planu.

Przeprowadzanie analiz i monitoringu może opierać się także na uprzednio wykonanych prognozach, raportach i ocenach oddziaływania na środowisko. Jest to istotne źródło danych niezbędnych do analizy środowiskowej terenu.

W celu ograniczenia oddziaływania powstających odpadów na środowisko proponuje się wykonywanie corocznych kontroli sposobu ich magazynowania i spełnienia obowiązków w zakresie zlecenia odbioru odpadów komunalnych, wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z uwagi na charakter przedmiotowego planu, którego celem jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, najistotniejsze jest monitorowanie oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko. Monitoring może obejmować:

- przedrealizacyjny monitoring awifauny i chiropterofauny, mający na celu rozpoznanie istniejących gatunków ptaków i nietoperzy występujących w miejscu planowanej lokalizacji farmy wiatrowej i jego najbliższym sąsiedztwie, uzyskanie podstawowych informacji o populacji poszczególnych gatunków i ich rocznego cyklu życiowego, pozwalających na rozpoznanie prognozowanego oddziaływania na środowisko. Monitoring przedrealizacyjny powinien obejmować okres przynajmniej jednego roku, aby w pełni zobrazować okres lęgowy, dyspersję polęgową oraz przeloty jesienne i wiosenne oraz zimowanie;
- porealizacyjny monitoring awifauny i chiropterofauny, który polega na weryfikacji prognoz oddziaływania farmy wiatrowej na ptaki i nietoperze w porównaniu z okresem przedrealizacyjnym oraz oszacowaniu śmiertelności poszczególnych gatunków ptaków i nietoperzy w wyniku kolizji;
- monitoring akustyczny, obejmujący weryfikację prognozowanego oddziaływania hałasu na tereny sąsiadujące z farmą wiatrową. Pomiary hałasu należy wykonać po uruchomieniu farmy wiatrowej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1706).

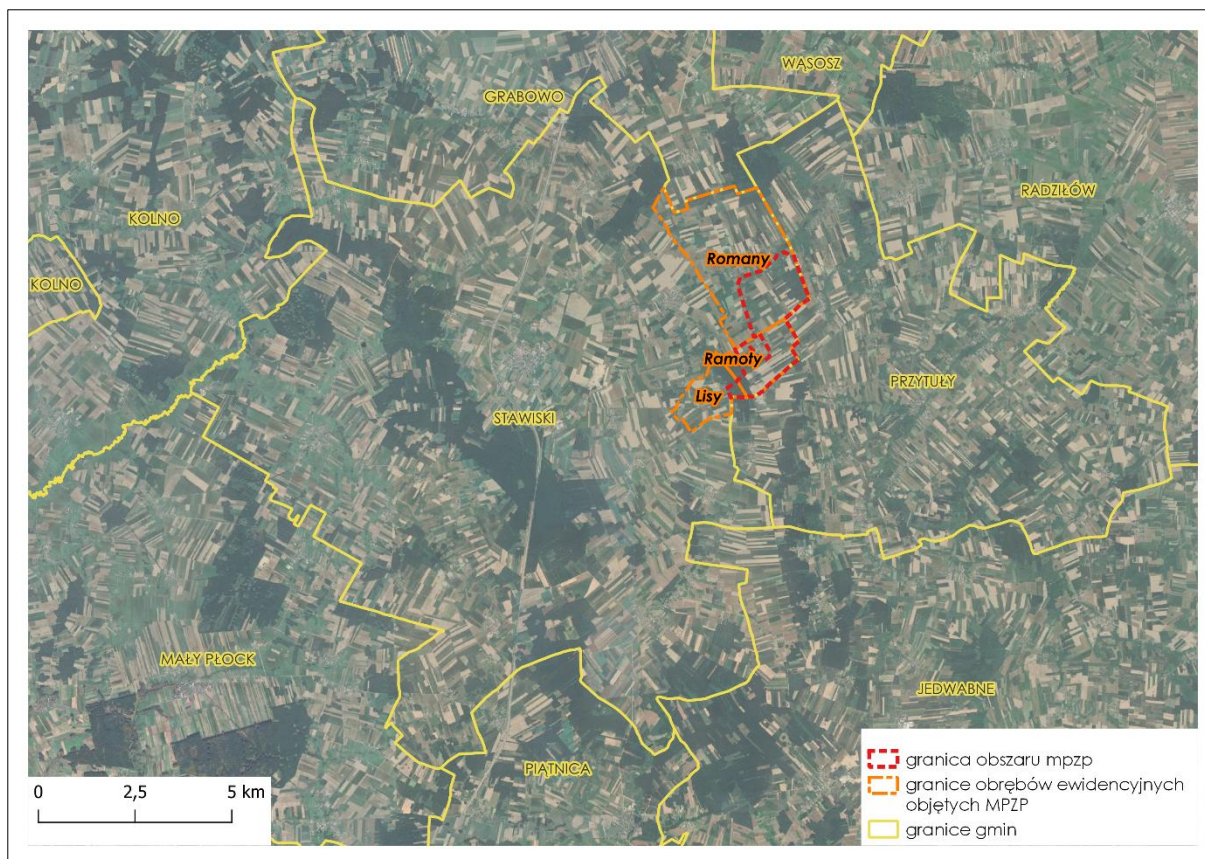
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

5. Istniejący stan środowiska

5.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Obszar projektu planu zlokalizowany jest w północno wschodniej części gminy Stawiski (powiat kolneński, województwo podlaskie). Obejmuje fragmenty obrębów ewidencyjnych Romany, Ramoty i Lisy, o łącznej powierzchni około 418 ha (ryc. 3). Układ komunikacyjny obszaru objętego niniejszą prognozą tworzą przebiegające w jego granicach drogi – droga wojewódzka nr 648, droga powiatowa nr 1829B oraz drogi gminne nr 104554B, 104555B i drogi wewnętrzne.

Ryc. 3 Położenie obszaru MPZP na tle gminy Stawiski i gmin sąsiednich

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK na podkładzie Google Maps

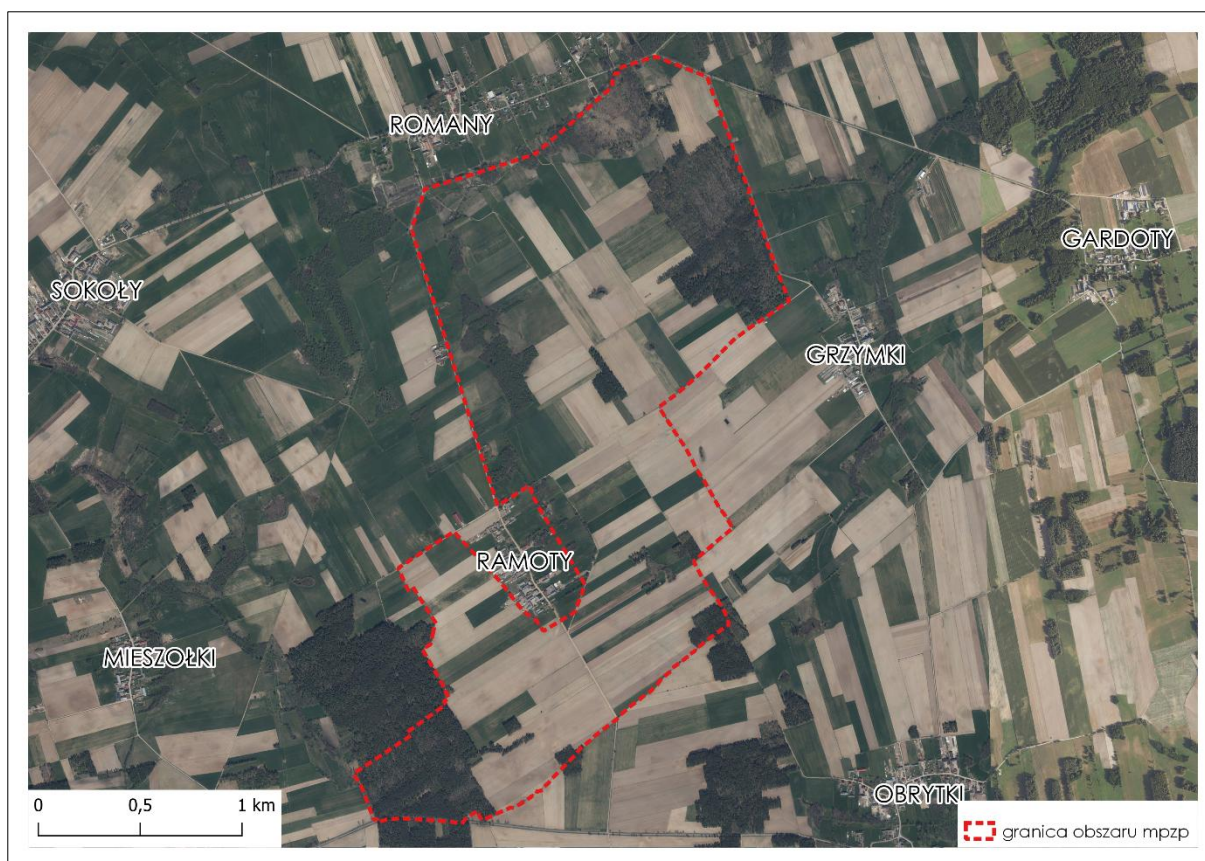
Zgodnie ze stanem istniejącym, przeważającą część obszaru MPZP stanowią tereny użytkowane rolniczo z zadrzewieniami śródpolnymi, pojedynczymi drzewami. W północno wschodniej i południowo zachodniej części występują dwa większe kompleksy leśne (ryc. 4). Wzdłuż północnej granicy przepływa ciek Matlak. Ponadto, w bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są miejscowości Ramoty, Romany, Kupniki i Grzymki. Przy drodze powiatowej nr 1829B, na działkach ewidencyjnych nr 575, 605, obręb Romany, usytuowana jest jedyna w granicach opracowania zabudowa zagrodowa. Tereny przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznych, zgodnie ze stanem istniejącym, pozostają w całości w użytkowaniu rolniczym (fot. 1).

Fot. 1 Widok na projektowane tereny 1PEF, 2ZN i 1PE

Źródło: M. Naber (Ambiens), 2024

Ryc. 4 Obszar MPZP na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoportalu

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizycznogeograficzne (Solon i in., 2018) obszar objęty projektem MPZP położony jest w całości w megaregionie Niż Wschodnioeuropejski, prowincji Niż Wschodniobałtycko-Białoruski, podprowincji Wysoczyzny Podlasko-Białoruskie, makroregionie Nizina Północnopodlaska, w mezoregionie Wysoczyzna Kolneńska (ryc. 5).

Ryc. 5 Wysoczyzna Kolneńska na tle mezoregionów Polski

Źródło: opracowanie własne na podstawie Solon J. et al., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica*, 91, 2, 143-170

Wysoczyzna Kolneńska położona jest w północno-zachodniej części makroregionu Niziny Północnopodlaskiej. W środkowej części mezoregionu, w której zlokalizowana jest gmina Przytuły, przebiega wzniesienie terenu, w formie wału urozmaiconego pagórkami czołowomorenowymi i kemami, o wysokości do 180-190 m n. p. m., z pagórkami sięgającymi nawet 207,8 m n. p. m. (Borzyszkowski, Grzegorzczak, 2021). Krajobraz naturalny mezoregionu tworzą niziny peryglacjalne, pagórkowate z fragmentami wzgórz oraz akumulacyjne dna dolin. Około 75% powierzchni mezoregionu stanowią grunty orne, dlatego też mezoregion odgrywa dużą rolę w hodowli bydła mlecznego. Szczegółowa charakterystyka mezoregionu została przedstawiona w tab. 1.

Tab. 1 Charakterystyka mezoregionu – Wysoczyzna Kolneńska

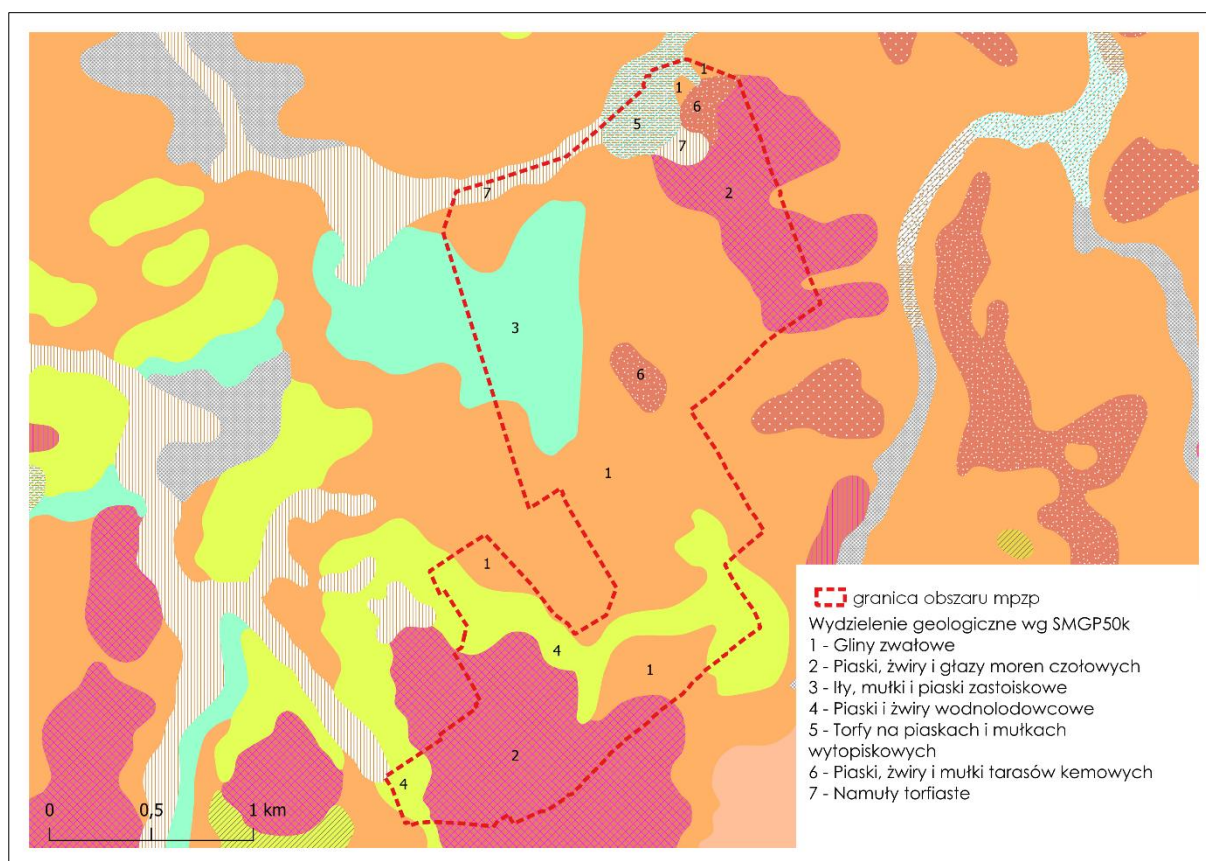
Cechy regionu	Wysoczyzna Kolneńska
Rzeźba	Równinna wysoczyzna morenowa z okresu zlodowaceń środkowo i północno-polskich, z pagórkami, kemami.
Budowa geologiczna	Region zróżnicowany morfogenetycznie. Centralna i wschodnia część zbudowana z glin zwałowych, na południu występują piaski i żwiry lodowcowe. Na zachodnie i w części północnej znaczne powierzchnie zajmują piaski i żwiry wodnolodowcowe. Doliny rzeczne zbudowane są z piasków i namulów torfiastych.
Gleby	Mozaikowy charakter gleby. Dominują gleby płowe, przy udziale gleb rdzawych i brunatnych. W dolinach rzecznych występują gleby murszowe i torfowe.
Wody	Sieć hydrograficzna dobrze rozwinięta (liczne rzeki). Występują następujące rzeki: Skroda i Wincenta, które uchodzą do Pisy, Łojewek stanowiący dopływ Narwi, Wissa, która uchodzi do Biebrzy.
Roślinność	Siedliska grądu subkontynentalnego odmiany środkowopolskiej. Na piaskach wykształciły się siedliska kontynentalnego boru mieszanego sosnowo-dębowego, a dna dolin rzecznych i obniżen porastają siedliska olsów środkowoeuropejskich oraz łęgów jesionowo-olszowych.
Ośrodki miejskie/zabytki, Dziedzictwo kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> Największe miejscowości w regionie: Kolno, Szczuczyn, Stawiski, Grajewo; Ośrodkami przemysłu są Grajewo – produkcja drzewna, mleczarska, metalurgiczna oraz Kolno – produkcja spożywcza i odzieżowa. Obiekty dziedzictwa kulturowego: średniowieczny układ części miasta Kolno z kościołem św. Anny z XIX w. oraz synagoga z XVIII w., barokowe założenie miejskie w Szczuczynie z klasztorem barokowym Pijarów z XVII w z kościołem Najświętszej Maryi Panny z XVIII w., zespół klasztorny Franciszkanów w Stawiskach z przełomu XVII/XVIII w., wieś Wizna, pomnik pamięci pogromu Żydów w II wojnie światowej w Jedwabnem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Borzyszkowski J., Grzegorzczak I., 2021, Wysoczyzna Kolneńska (843.31), s. 566-568 [w:] Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań

5.2. Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

Pod względem geologicznym gmina Stawiski położona jest w zasięgu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej w obrębie wyniesienia mazursko-suwańskiego. Według *Programu Ochrony Środowiska (...)* (2004) w podłożu występują mezozoiczne utwory kredy górnej – margle i opoki, na których zalegają trzeciorzędowe oligoceńskie piaski i mułki, miocene piaski drobne i pylaste oraz iły miejscami przewarstwione węglem brunatnym i plioceńskie iły. Ponadto, występują utwory czwartorzędowe o zróżnicowanej miąższości.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną Polski (arkusze 258 – Stawiski, 259 - Radziłów) głównym materiałem budulcowym obszaru objętego opracowaniem są gliny zwałowe oraz piaski, żwiry i głazy moren czołowych. W północno zachodniej części wykształciły się ility, mułki i piaski zastoiskowe. W południowej części poza piaskami, żwirami i głazami moren czołowych występują piaski i żwiry wodnolodowcowe. Natomiast w sąsiedztwie cieku Matlak, w północnej części opracowania, spotkać można namuły torfiaste, którym towarzyszą torfy na piaskach i mułkach wytopiskowych oraz piaski, żwiry i mułki tarasów kemowych. Ryc. 6 przedstawia szczegółowy rozkład wydzielen geologicznych, zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną Polski 1:50 000.

Ryc. 6 Obszar MPZP na tle wydzielen geologicznych wg szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 (WSM)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą 1:25 000, udostępnioną na portalu mapowym województwa podlaskiego, w granicach obszaru objętego prognozą występują gleby bielcowe i płowe, brunatne wyługowane i kwaśne, przy udziale czarnych ziem właściwych. Pod względem przydatności rolniczej gleb na gruntach ornych przeważają kompleksy zbożowy pastewny mocny, żytni dobry oraz żytni bardzo dobry. Na użytkach zielonych przeważają kompleksy użytków zielonych średnich.

Zgodnie z Systemem Ochrony Przeciwsuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego–Państwowego Instytutu Badawczego obszar objęty prognozą położony jest poza występowaniem terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi. Według danych dostępnych w Systemie

Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski – MIDAS, w granicach przedmiotowego obszaru nie występują również złoża surowców naturalnych oraz obszary i tereny górnicze.

5.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć hydrograficzna gminy budują ciek Dzierzbia, Skroda, Mogilna, Matlak, Łojewek wraz z ich bezimiennymi dopływami. Naturalnych zbiorników wodnych właściwie brak, sporadycznie występują pozostałości po zagłębieniach wytopiskowych, o znacznym stopniu zarastania oraz śródpolne oczka wodne (fot. 2). Z uwagi na rolnicze użytkowanie terenu występują także rowy melioracyjne i sieci drenarskie.

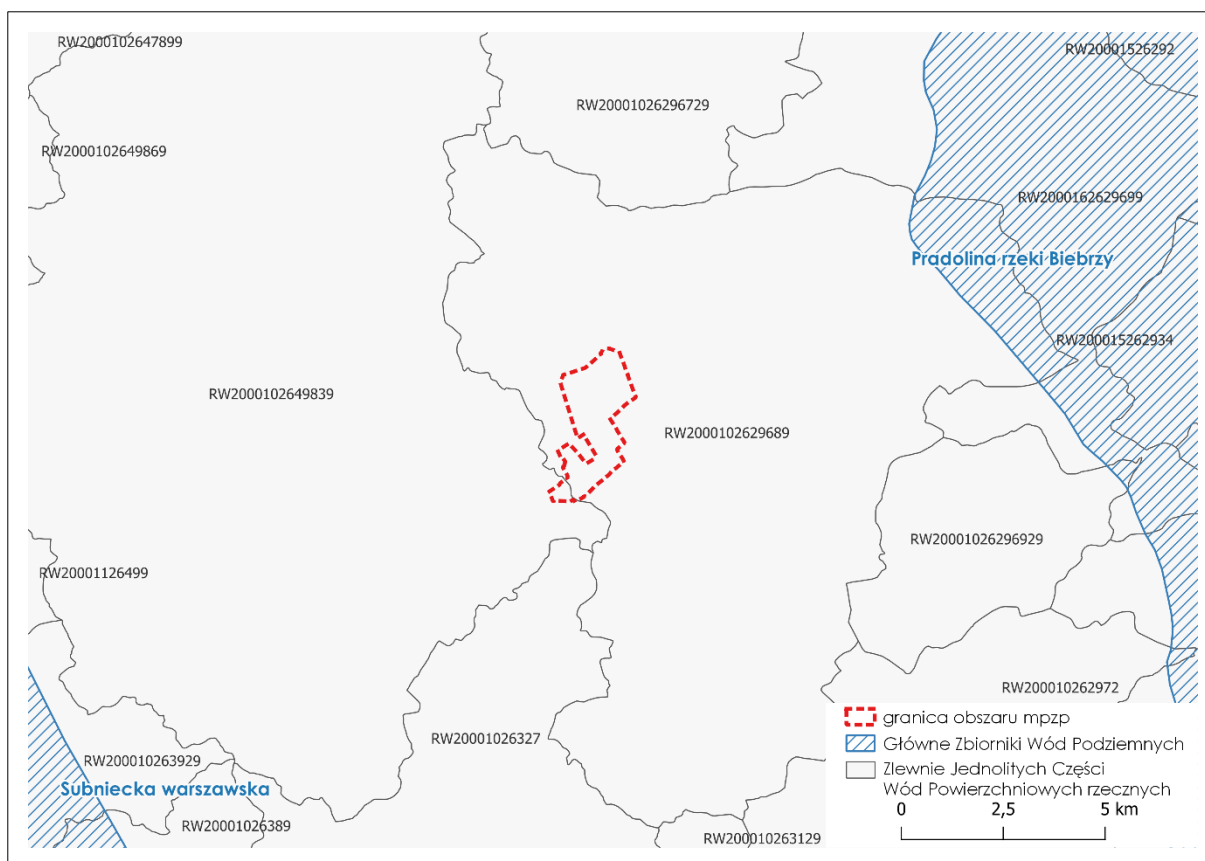

Fot. 2 Śródpolne oczko wodne w sąsiedztwie projektowanego terenu 1PE i 1PEF
Źródło: M. Naber, Ambiens

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach dwóch zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych (ryc. 7):

- RW2000102629689 Matlak,
- RW2000102649839 Skroda do Dzierzb,

leżących w obszarze dorzecza Wisły, w regionie wodnym Narwi. Całość obszaru objętego prognozą położona jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Ryc. 7 Obszar MPZP na tle zlewni JCWP wg Mapy Podziału Hydrograficznego Polski oraz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na właściwe organy Inspekcji Ochrony Środowiska obowiązek badania i oceny jakości wód. Wszystkie z ww. JCWP są monitorowane w obecnym cyklu planistycznym. W tab. 2 przedstawiono krótkie charakterystyki zlewni JCWP.

Tab. 2 Charakterystyka zlewni JCWP w obszarze MPZP

	RW2000102629689 Matlak	RW2000102649839 Skroda do Dzierzbi
Typ JCWP	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
Status JCWP	NAT - naturalna część wód	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu JCWP na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej	- Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny; - Stan chemiczny: poniżej dobrego; - Stan (ogólny): zły stan wód	- Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny; - Stan chemiczny: poniżej dobrego; - Stan (ogólny): zły stan wód

Rodzaj użytkowania obszaru zlewni JCWP	Tereny zurbanizowane – 3 % powierzchni zlewni; Tereny użytkowane rolniczo – 77% powierzchni zlewni; Tereny leśne – 17% powierzchni zlewni	Tereny zurbanizowane – 3% powierzchni zlewni; Tereny użytkowane rolniczo – 74% powierzchni zlewni; Tereny leśne – 22 % powierzchni zlewni
Cel środowiskowy	- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	- umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Zagrożona	Zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie kart charakterystyki JCWP RW2000102629689 Matlak <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW2000102629689> oraz JCWP RW2000102649839 Skroda do Dzierżbi <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW2000102649839> [dostęp:25.11.2024]

Obszar objęty prognozą położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych - nr 31 i nr 32. Zgodnie z monitoringiem jakości wód podziemnych, prowadzonym przez Inspekcję Ochrony Środowiska, ocena stanu wód podziemnych JCWPd nr 31 i nr 32 według kart charakterystyki² przedstawia się następująco:

- stan chemiczny (dane za 2019): dobry,
- stan ilościowy (dane za 2019): dobry,
- stan ogólny (dane za 2019): dobry.

Zgodnie z mapami hydrogeologicznymi Polski (arkusze 258 – Stawiski, 259 - Radziłów) obszar MPZP charakteryzuje się średnią jakością wód podziemnych głównego użytkowego poziomu wodonośnego, a woda wymaga uzdatniania. Wydajność potencjalna studni wierconej głównego użytkowego poziomu wodonośnego na całym obszarze wynosi 10-30 m³/h.

² <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200031>,
<http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=GW200032>, [dostęp:25.11.2024]

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, sporządzanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w granicach obszaru objętego prognozą nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

5.4. Warunki klimatyczne

Zgodnie z *Programem ochrony środowiska (...)* (2004) gmina Stawiski należy do regionu klimatycznego mazurskiego. Cechami charakterystycznymi klimatu są:

- średnia roczna temperatura wynosi około 6,2 °C,
- najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą około 17 °C, a najzimniejszym styczeń ze średnią temperaturą około -4,3 °C,
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm,
- okres wegetacyjny roślin trwa około 210 dni (od połowy kwietnia do końca października),
- zimy trwają średnio 109 dni, a lata 85 dni,
- pokrywa śnieżna utrzymuje się stosunkowo długo – około 93 dni w roku.

W kontekście ustaleń projektu planu najważniejszym czynnikiem klimatycznym jest wietrzność i nasłonecznienie. Bazując na wieloletnich obserwacjach meteorologicznych Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej opracował mapę prezentującą intensywności i wielkości występowania prądów wiatru na terenie Polski. Powierzchnię kraju podzielono na pięć stref różniących się pod kątem atrakcyjności lokalizowania energetyki wiatrowej. Najlepsze warunki do wykorzystania energetyki wiatrowej panują w północnych i środkowych obszarach Polski, natomiast najmniej dogodne na południowym zachodzie. Około 1/3 kraju leży w strefie korzystnych warunków do wykorzystania energii wiatru. Pod względem pozyskiwania wiatru do celów energetycznych, obszar objęty przedmiotowym projektem planu zaliczany jest do strefy korzystnej (ryc. 8).

Ryc. 8 Podział Polski na strefy pod względem pozyskiwania wiatru na cele energetyczne (lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką)

Źródło: IMiGW

W kontekście nasłonecznienia, zgodnie z danymi opracowanymi przez Polskie Towarzystwo Fotowoltaiki, największy uzysk z instalacji fotowoltaicznych możliwy jest na terenie Polski południowo-wschodniej. Zaliczamy tutaj m.in. województwo podkarpackie, część województwa lubelskiego oraz obszar województwa małopolskiego. Obszar projektu położony jest na obszarze o średnim poziomie nasłonecznienia (ryc. 9). W Polsce nasłonecznienie charakteryzuje się pewnym stopniem różnorodności, należy jednak podkreślić, iż nie istnieją tereny ze skrajnie niską (nieopłacalną pod względem montażu instalacji fotowoltaicznej) stopą nasłonecznienia. W praktyce oznacza to, że montaż instalacji fotowoltaicznej jest opłacalny zarówno na terenie całego kraju.

Ryc. 9 Podział Polski na strefy pod względem nasłonecznienia (lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką)
Źródło: Solargis

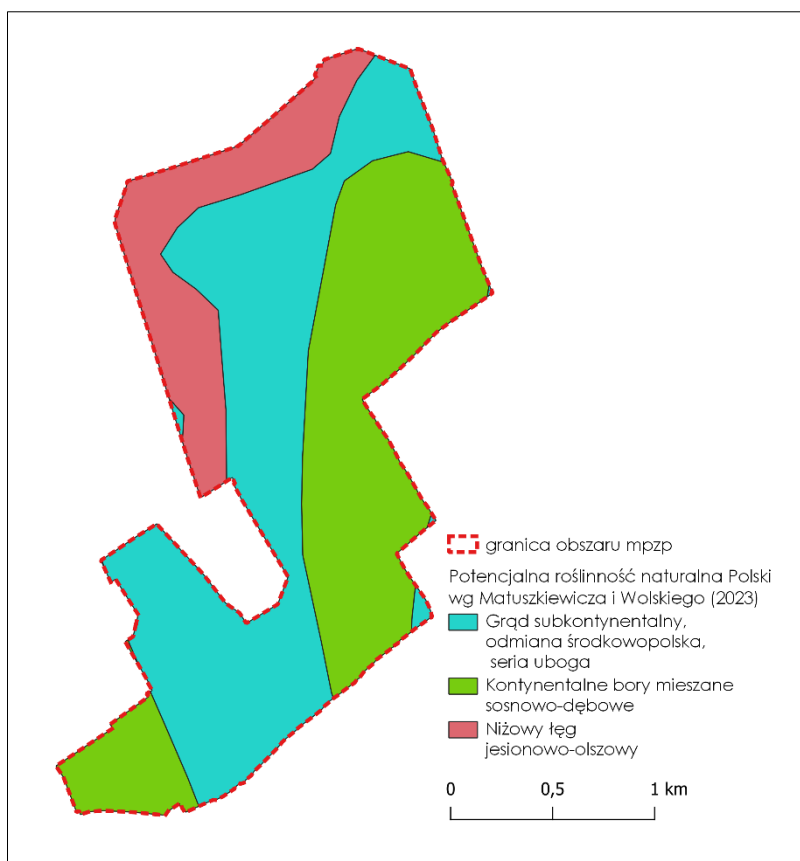
5.5. Roślinność i świat zwierzęcy

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Polski wg Matuszkiewicza (2008) obszar objęty prognozą należy do Działu Mazowiecko-Poleskiego (E), Poddziału Mazowieckiego (E), Krainy Północnomazowiecko-Kurpiowskiej (E.2), Podkrainy Kolneńskiej (E.2c), Okręgu Wysoczyzny Kolneńskiej (E.2c.11.), Podokręgu Kolneńsko-Jedwabskiego (E.2c.11.b).

W granicach przedmiotowego obszaru, zgodnie z potencjalną roślinnością naturalną Polski wg Matuszkiewicza i Wolskiego (2023), występuje (ryc. 10):

- grąd subkontynentalny, odmiana środkowopolska, seria uboga (*Tilio-Carpinetum*),
- kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Pino-Quercetum* (= *Quercus-Pinetum* + *Serratulo-Pinetum*)),
- niżowy łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum* (= *Circae-Alnetum*)).

Roślinność potencjalna to hipotetyczny stan roślinności, który zostałby osiągnięty, gdyby tendencje rozwojowe tkwiące w aktualnie istniejącej roślinności mogły zrealizować się natychmiast i bez ograniczeń. Osiągnięcie tego stanu mogłoby nastąpić tylko w warunkach całkowitego ustania obecnej działalności człowieka i niewystąpienia dodatkowych czynników naturalnych.

Ryc. 10 Potencjalna roślinność naturalna Polski występująca w granicach obszaru objętego MPZP

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski (wersja wektorowa), IGIPZ PAN, Warszawa, [online:] <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>

W trakcie prowadzenia prac nad przedmiotowym projektem planu, z uwagi na fakt, iż głównym jego celem jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowej, zlecono przeprowadzenie badań przyrodniczych. W niniejszej prognozie wykorzystano informacje i wnioski z raportu pn. **„Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r.”**, wykonanego przez przedsiębiorstwo Ambiens Sp. z o.o., ul. Kędzierzyńska 9, 04-915 Warszawa. Przedmiotem badań terenowych były siedliska i zbiorowiska roślinne, flora i mykobiota, fauna bezkręgową, herpetofauna, teriofauna, chiropterofauna oraz ornitofauna. Wskazuje się, iż badania obejmowały znaczny obszar – w tym sąsiadującą gminę Przytuły – przekraczający obszar projektu planu. Dlatego też, w niniejszym rozdziale wykorzystano informacje i wnioski dotyczące wyłącznie obszaru MPZP.

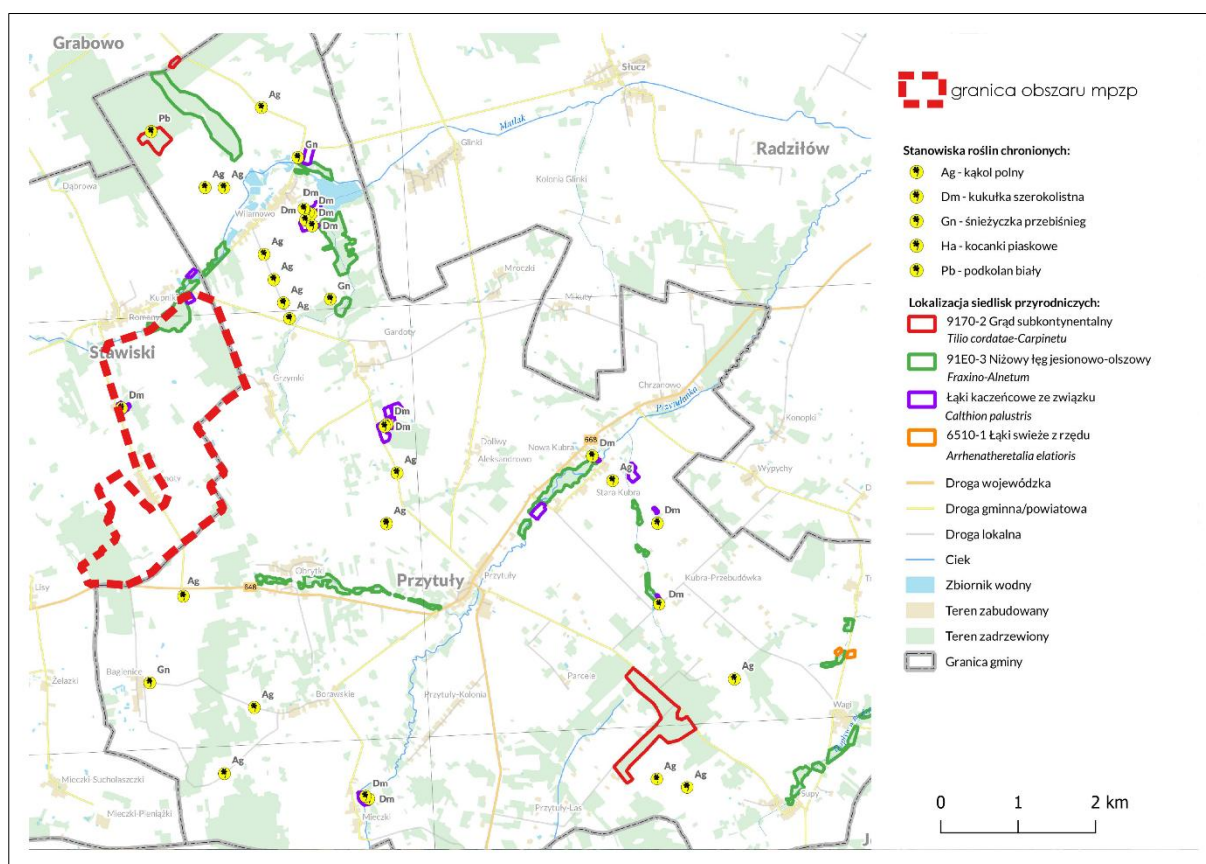
5.5.1. Siedliska przyrodnicze, zbiorowiska roślinne oraz flora i mykobiota

Krajobraz obszaru objętego przedmiotowym projektem planu charakteryzuje się występowaniem siedlisk segetalnych oraz kompleksów leśnych. Główne siedlisko przyrodnicze terenów przeznaczonych pod inwestycję [elektrownia wiatrowa i elektrownie słoneczne] oraz obszarów przylegających do nich stanowią rozległe obszary użytkowane intensywnie rolniczo. Dominują zbiorowiska pól uprawnych i terenów ruderalnych, klasy *Stellarietea mediae*. Wśród siedlisk przyrodniczych podlegających

ochronie, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczania jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 1713) oraz cennych z punktu widzenia bioróżnorodności zbiorowisk łąkowych, na przedmiotowym obszarze występują (ryc. 11):

- 91E0-3 Niżowy łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, zidentyfikowany w północnej części MPZP w sąsiedztwie cieku Matlak,
- Łąki kaczeńcowe ze związku *Calthion palustris*, stwierdzone w północno wschodniej części MPZP oraz przy drodze powiatowej nr 1829B.

Ryc. 11 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki badań siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych, flory i mykobiotów

Źródło: Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r., 2023, Ambiens

Niżowy łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* zbudowany jest głównie z olszy czarnej *Alnus glutinosa*. Jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* występuje sporadycznie. W warstwie krzewów spotkać można czeremchę zwyczajną *Padus avium*, bez czarny *Sambucus nigra* oraz porzeczkę czarną *Ribes nigrum* i czerwoną *R. spicatum*. Ponadto, w zbiorowisku łęgów występują chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, a w miejscach zabagnionych trzcina pospolita *Phragmites australis*. W bujnym runie spotkać można także kuklika pospolitego *Geum urbanum* i zwiśtego *G. rivale*,

gajowca żółtego *Galeobdolon luteum*, tojeść zwyczajną *Lysimachia vulgaris* oraz ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*. Poza roślinnością łągową, w runie wykształciły się gatunki typowe dla grądów - zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, zawilec żółty *Anemone ranunculoides* podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, kuklik pospolity *Geum urbanum* i czworolist pospolity *Paris quadrifolia*.

Łąki kaczeńcowe ze związku *Calthion palustris* stanowią bogate faunistyczne zbiorowisko roślinne, którego zachowanie jest istotne dla utrzymania bioróżnorodności i retencji wód. W stwierdzonych na przedmiotowym obszarze płatach łąk występują liczne populacje kukułki szerokolistnej *Dactylorhiza majalis*, rdesta wężownika *Polygonum bistorta* oraz różne gatunki szczawiów *Rumex*. Poza ww. gatunkami występują również ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*, firletka poszarpana *Silene flos-cuculi* oraz jaskier ostry *Ranunculus acris* i różnolistny *R. auricomus*. W płacie łąk kaczeńcowych zlokalizowanym przy drodze powiatowej nr 1829B stwierdzono występowanie stanowiska kukułki szerokolistnej *Dactylorhiza majalis* – gatunku podlegającego ochronie częściowej, figurującego na polskiej czerwonej liście w kategorii NT (bliski zagrożenia).

Ponadto, jak wskazują autorzy wspomnianego raportu, na obszarze MPZP obserwowano kąkolą polnego *Agrostemma githago* i czarkę szkarłatną *Sarcoscypha coccinea*, a więc gatunki znajdujące się na polskiej czerwonej liście roślin i grzybów.

Poza polami uprawnymi na krajobraz przedmiotowego obszaru składają się także kompleksy leśne i płaty zadrzewień śródpolnych. Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach, drzewostan lasów w granicach opracowania budują gatunki takie jak: brzoza brodawkowata *Betula pendula*, sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, topola osika *Populus tremula*. W północnej części, w sąsiedztwie cieku Matlak oraz w północno zachodniej części, gdzie występują dość liczne rowy melioracyjne, dominującym gatunkiem jest olsza czarna *Alnus glutinosa*. W podszycie występują jarząb pospolity *Sorbus aucuparia*, kruszyna pospolita *Rhamnus frangula*, черемха pospolita *Prunus padus*, bez czarny *Sambucus nigra* oraz jałowiec pospolity *Juniperus communis*.

Na obszarach przeznaczonych pod tereny produkcji energii (oznaczone symbolem PE) i tereny elektrowni słonecznych (oznaczone symbolem PEF) nie zidentyfikowano cennych zbiorowisk roślinnych i płatów chronionych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

5.5.2. Bezkręgowce i mięczaki

Wśród bezkręgowców na obszarze MPZP stwierdzono występowanie jednego gatunku mięczaków – ślimak winniczek *Helix pomatia* oraz 2 gatunków bezkręgowców objętych ochroną częściową:

- mrówka rudnica *Formica rufa*,

- mrówka ćmawa *Formica polyctena*.

W granicach MPZP nie stwierdzono chronionych i zagrożonych gatunków ważek oraz motyli.

5.5.3. Teriofauna (ssaki)

Wśród teriofauny, na obszarze objętym niniejszą prognozą, stwierdzono występowanie 16 gatunków ssaków, w tym 4 gatunków objętych ochroną częściową – bóbr europejski *Castor fiber*, kret europejski *Talpa europaea*, łasica pospolita *Mustela nivalis*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris* i 10 gatunków łownych, związanych głównie z siedliskami leśnymi i obszarami do nich przylegającymi. Większość gatunków stanowiły zwierzęta pospolicie występujące na terenie kraju. Wśród gatunków łownych występują: jeleni szlachetny *Cervus elaphus*, daniel zwyczajny *Dama dama*, sarna europejska *Capreolus capreolus*, dzik euroazjatycki *Sus scopa*, lis rudy *Vulpes vulpes*, borsuk europejski *Meles meles*, kuna domowa *Martes foina*, łos euroazjatycki *Alces alces*, tchórz zwyczajny *Mustela putorius*, zając szarak *Lepus europaeus*. Poza ww. gatunkami spotkać można myszarkę polną *Apodemus agrarius* i nornika zwyczajnego *Microtus arvalis*.

5.5.4. Herpetofauna (płazy i gady)

Obszary źródliskowe, ciek, oczka wodne, czy naturalne obniżenia terenu zasilane wodą z opadów atmosferycznych, stanowią atrakcyjne siedliska dla płazów. Wśród gatunków zinwentaryzowanych w bezpośrednim sąsiedztwie MPZP, w obrębie ciek Matlak, znalazła się ropucha szara *Bufo bufo*. Gady obserwowano sporadycznie w obrębie dróg i przydroży. Wśród zinwentaryzowanych gatunków stwierdzono: jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis*, zaskrońca zwyczajnego *Natrix natrix*. Ww. gatunki podlegają ochronie częściowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 2380).

5.5.5. Ornitofauna (ptaki)

Z punktu widzenia planowanej inwestycji umożliwiającej lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii, niezwykle istotne jest właściwe rozpoznanie ornitofauny (ptaków).

Według danych z *Raportu z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r.* (2023) najliczniej obserwowanymi ptakami w skali roku były pospolite gatunki związane z krajobrazem rolniczym oraz licznie migrujące i zimujące w kraju – szpak *Sturnus vulgaris*, żuraw *Grus grus*, dymówka *Hirundo rustica* oraz trznadel *Emberiza citrinella*. Najczęściej obserwowane gatunki na badanym obszarze to myszołów *Buteo buteo*, kruk *Corvus corax*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, trznadel *Emberiza citrinella*, sówka *Garullus glandarius*, bogatka *Parus major*, mazurek *Passer montana*, sroka *Pica pica*, czarnogłówka *Poecile montanus*, sierpówka *Streptopelia decaocto*. Zagęszczenia i indeksy liczebności ptaków we wszystkich okresach

fenologicznych były niskie lub przeciętne w porównaniu z ogólnopolską próbą referencyjną. Nie zaobserwowano stałych miejsc koncentracji ptaków – żerowisk ani noclegowisk – w tym miejsc koncentracji ptaków drapieżnych.

Na obszarze projektu planu stwierdzono 3 stanowiska ptaków:

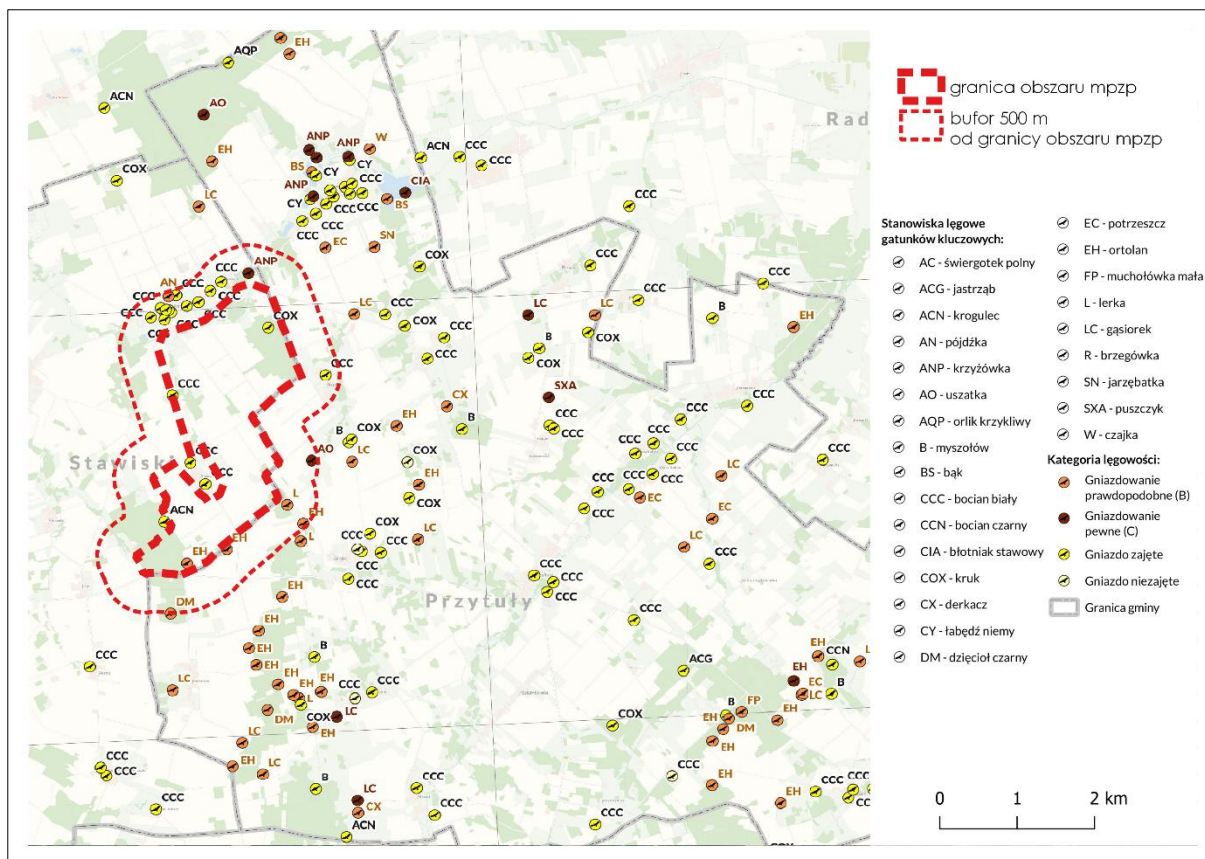
- kruk *Corvus corax* (1 stanowisko),
- bocian biały *Ciconia ciconia* (1 stanowisko),
- ortolan *Emberiza hortulana* (1 stanowisko).

Ponadto, w buforze 500 m od granic projektu planu stwierdzono także 22 stanowiska ptaków:

- krogulec *Accipiter nisus* (1 stanowisko),
- dzięcioł czarny *Dryocopus martius* (1 stanowisko),
- ortolan *Emberiza hortulana* (2 stanowiska),
- lerka *Lullula arborea* (1 stanowisko),
- uszatka *Asio otus* (1 stanowisko),
- bocian biały *Ciconia ciconia* (14 stanowisk),
- pójdzka *Athene noctua* (1 stanowisko),
- krzyżówka *Anas platyrhynchos* (1 stanowisko).

Wśród ww. gatunków, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380) występują gatunki objęte ochroną częściową – kruk oraz ochroną ścisłą – bocian biały, ortolan, krogulec, dzięcioł czarny, lerka, uszatka, pójdzka. Gatunki jak bocian biały, dzięcioł czarny i pójdzka wymagają ochrony czynnej, zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Ryc. 11 przedstawia wyniki cenzusu kluczowych gatunków lęgowych ptaków w granicach obszaru projektu planu, wraz z wyznaczonym dodatkowym buforem o szerokości 500 m od granic projektu planu.

Ryc. 12 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki cenzusu kluczowych gatunków lęgowych ptaków

Źródło: Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r., 2023, Ambiens

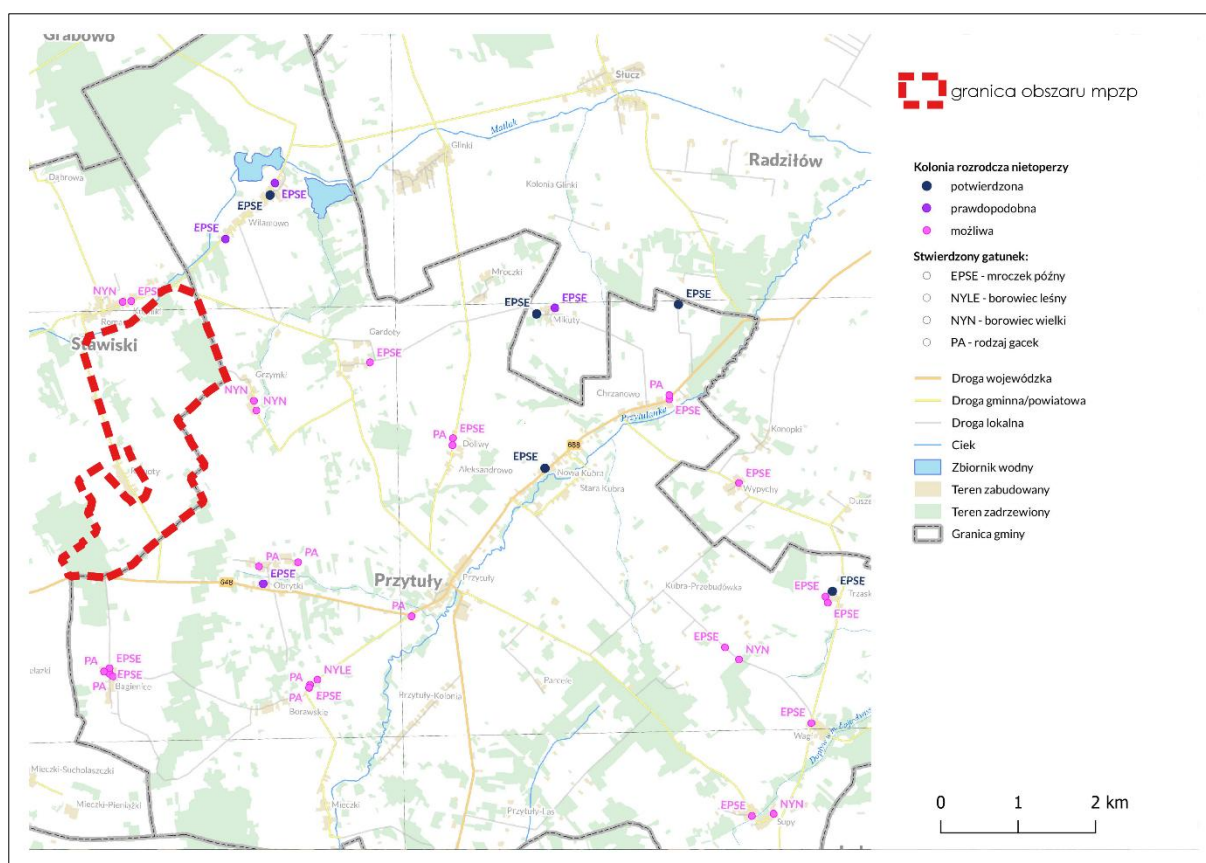
Zgodnie z wynikami *Raportu z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r.* (2023) w buforze 500 m od granic obszaru MPZP nie potwierdzono gniazdowania gatunków ptaków wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380). Najbliższe gniazdo orlika krzykliwego, a więc gatunku wymagającego ustalenia strefy ochronnej całorocznej (obszar w promieniu do 100 m od gniazda) i strefy ochronnej okresowej (obszar w promieniu do 500 m od gniazda w terminie 01.03-31.08) zlokalizowane jest w odległości około 2,8 km na północ od granicy MPZP.

5.5.6. Chiropterofauna (nietoperze)

Zgodnie z danymi zawartymi w raporcie z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych na obszarze badań stwierdzono występowanie 5 gatunków nietoperzy – borowiec wielki *Nyctalus noctula*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*, karlik większy *Pipistrellus nathusii*, karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus*, mopek zachodni *Barbastella barbastellus* oraz trzy grupy gatunków o podobnych głosach echolokacyjnych – rodzaj nocek *Myotis spp.*, rodzaj gacek *Plecotus spp.* oraz grupę *Nyctaloid*, łączącą w sobie gatunki z rodzajów *Eptesicus*, *Vespertilio* i *Nyctalus*. Wszystkie gatunki nietoperzy w Polsce podlegają ochronie ścisłej. Ponadto, mopek zachodni wymieniony jest w Załączniku II Dyrektywy

Siedliskowej. Wśród nietoperzy dominował borowiec wielki, stosunkowo pospolity na terenie kraju. Na podstawie rocznych badań stwierdzono sezonową aktywność nietoperzy. Przez większość okresów aktywność nietoperzy była niska ($>3,0$ j.a./godz.), jedynie w okresie rozrodu, szczytu aktywności lokalnych populacji była umiarkowana (4,1 j.a.). Maksymalne aktywności nietoperzy rejestrowane były w miejscach nasłuchowych zlokalizowanych poza obszarem MPZP.

Na obszarze obejmującym przedmiotowy MPZP nie odnotowano obiektów, w których hibernują nietoperze. Ponadto, nie wykazano obecności kolonii rozrodczych w granicach analizowanego obszaru (ryc. 13). Na północ od granic MPZP możliwe jest występowanie kolonii rozrodczych borowca wielkiego i mroczka późnego, natomiast na wschód od granic MPZP możliwe jest występowanie kolonii rozrodczych borowca wielkiego.

Ryc. 13 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki poszukiwania kolonii rozrodczych nietoperzy
Źródło: Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r., 2023, Ambiens

Niemniej jednak, z uwagi na występowanie obszarów leśnych, w granicach MPZP mogą występować licznie pomniejsze kolonie rozrodcze oraz miejsca hibernacji. Jak wskazują autorzy ww. raportu, na północ od granic opracowania, we wsi Romany i Kupniki możliwe jest występowanie kolonii rozrodzej borowca wielkiego *Nyctalus noctula* i mroczka późnego *Eptesicus serotinus*.

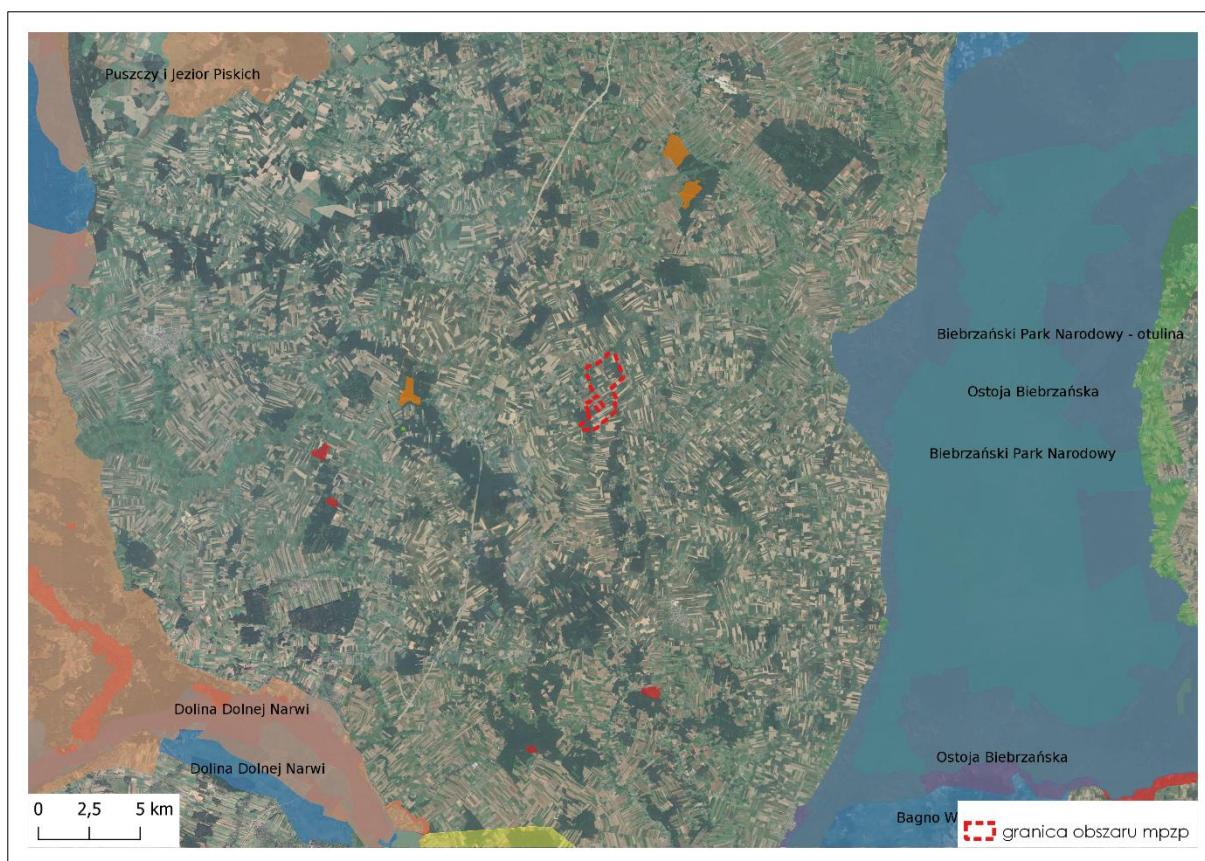
5.6. Obiekty i obszary chronione

W granicach obszaru objętego prognozą nie występują obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Do najbliższych zlokalizowanych w stosunku do granic projektu planu obszarowych form ochrony przyrody zaliczyć można:

- Biebrzański Park Narodowy, położony w odległości ok. 13,16 km od granic projektu w kierunku wschodnim (otulina Parku położona jest w odległości ok. 10,47 km na wschód od granic projektu);
- Obszar Specjalnej Ochrony Ostoja Biebrzańska PLB200006, położony w odległości ok. 10,47 km od granic projektu w kierunku wschodnim;
- Specjalny Obszar Ochrony Dolina Biebrzy PLH200008, położony w odległości ok. 12,96 km od granic projektu w kierunku wschodnim;
- Specjalny Obszar Ochrony Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie PLH200020, położony w odległości ok. 14,7 km od granic projektu w kierunku południowo zachodnim;
- użytki ekologiczne bez nazwy, położone w odległości ok. 8,7-10,1 km od granic projektu w kierunku południowo zachodnim;
- rezerwat Ławski Las I i II, położone w odległości ok. 3,9-5,5 km od granic projektu w kierunku północnym.
- rezerwat Uroczysko Dzierzbia, położony w odległości ok. 9,4 km od granic projektu w kierunku zachodnim.

Na ryc. 14 przedstawiono poglądową mapę ukazującą położenie obszaru MPZP na tle obszarowych form ochrony przyrody.

Ryc. 14 Granica obszaru MPZP na tle form ochrony przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie WMS Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Ponadto, w granicach przedmiotowego obszaru nie występują:

- obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292);
- złoża surowców naturalnych oraz obszary i tereny górnicze, objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290);
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.).

Zgodnie z mapą zasadniczą, ujawnioną w części graficznej projektu planu, w granicach przedmiotowego obszaru występują grunty rolne i leśne podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 82). W myśl art. 3 ww. ustawy ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi, rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi. Natomiast ochrona gruntów leśnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze,

zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi, przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

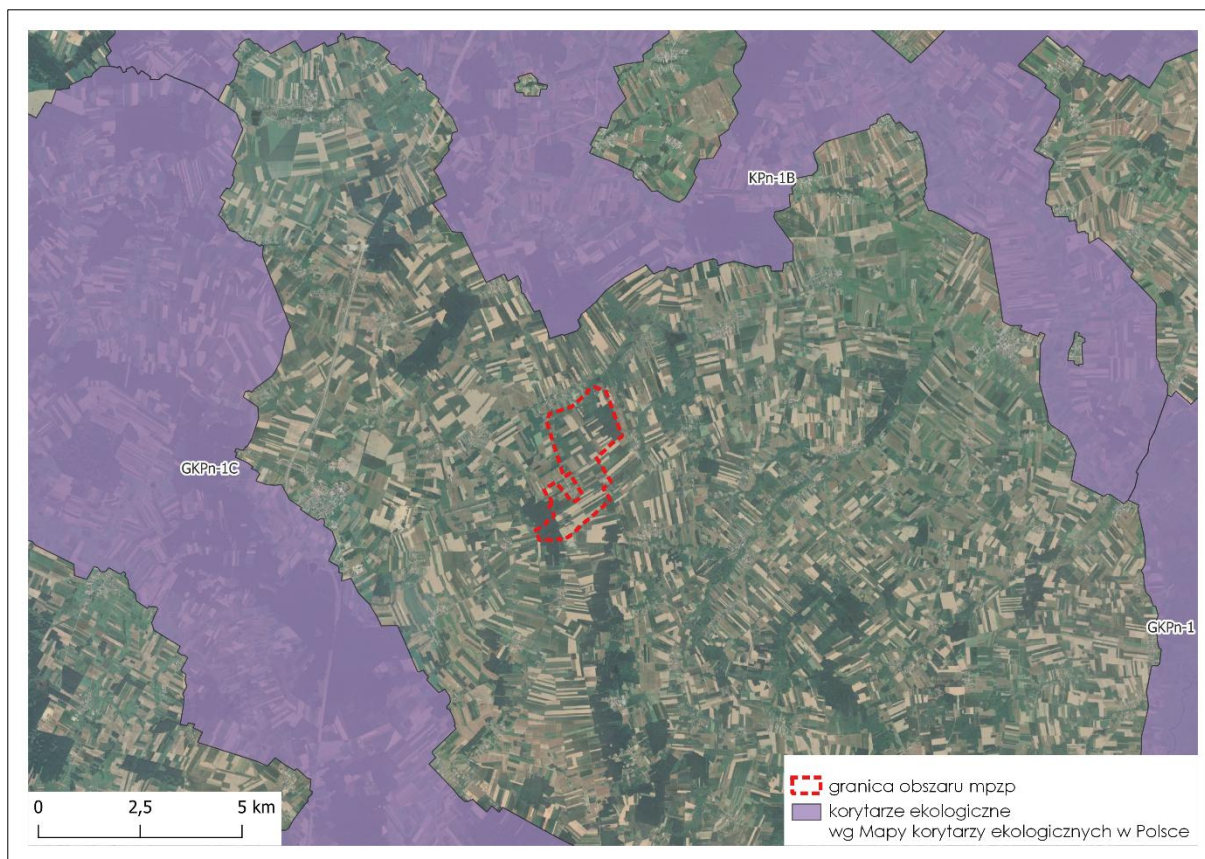
W wyniku realizacji ustaleń projektu planu, grunty leśne przeznaczone zostaną pod funkcje lasu (projektowane tereny **L**). Natomiast grunty rolne klasy III, zgodnie z projektowanym MPZP przeznaczone zostaną w całości pod tereny elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem (projektowane tereny **PEF-RZ**).

5.7. Sieci i korytarze ekologiczne

Sieci i korytarze ekologiczne pełnią niezwykle rolę w środowisku. Ich głównym zadaniem jest zapewnienie możliwości migracji gatunków między siedliskami. Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią powinno uwzględniać ich przebieg oraz zapewniać ich ciągłość.

Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk stworzył mapę korytarzy ekologicznych w Polsce, która ukazuje przebieg korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali kraju i kontynentu oraz dla obszarów Natura 2000. Obszar objęty prognozą położony jest w całości poza granicami korytarzy ekologicznych (ryc. 15). Na północ od granic przedmiotowego obszaru, w odległości około 1,54 km, przebiega korytarz ekologiczny KPn-1B Dolina Biebrzy - Puszcza Piska środkowy.

Ryc. 15 Położenie obszaru objętego prognozą na tle korytarzy ekologicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy korytarzy ekologicznych w Polsce na podkładzie Google Maps

5.8. Jakość powietrza atmosferycznego

Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego ma emisja zanieczyszczeń punktowych, liniowych i powierzchniowych. Ruch komunikacyjny jest jednym z głównych emitorów zanieczyszczeń liniowych, stanowi źródło gazów, powstających w wyniku spalania paliw płynnych i innych substancji pyłowych. Szczególnie narażone na emisję komunikacyjną są tereny położone bezpośrednio przy drogach lub w bliskim sąsiedztwie. W granicach przedmiotowego obszaru przebiegają droga wojewódzka nr 648, droga powiatowa nr 1829B oraz drogi gminne nr 104554B i 104555B i drogi wewnętrzne. Obszar objęty przedmiotową prognozą zlokalizowany jest poza obiektami przemysłowymi oraz poza zwartymi terenami zabudowanymi, w związku z powyższym nie jest narażony na występowanie emisji punktowej i powierzchniowej. Przebiegające w granicach drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz drogi dojazdowe do terenów użytkowanych rolniczo mogą stanowić źródło emisji liniowej (zanieczyszczenia komunikacyjne). Pyły z zanieczyszczeń komunikacyjnych powstają w wyniku ścierania się opon, hamulców, nawierzchni dróg, zaś tlenki azotu emitowane są podczas spalania paliw.

W myśl obowiązujących przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), do obowiązków Głównego Inspektora Ochrony Środowiska należy

m. in. ocena poziomów substancji w powietrzu. Na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza, województwo podlaskie podzielone zostało na dwie strefy:

- aglomeracja białostocka,
- strefa podlaska, w której leży gmina Stawiski.

We wszystkich ww. strefach ocenie podlega jakość powietrza, jedynie w strefie podlaskiej ocenie podlega także ochrona roślin. W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, monitoring obejmuje 12 substancji: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM_{10} , arsen (As) w pyłe zawieszonym PM_{10} , kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM_{10} , nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM_{10} , benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM_{10} . Natomiast, w ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje – dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3). Wyniki oceny wszystkich substancji podlegających monitoringowi, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin, klasyfikowane są do poszczególnych klas. W kwalifikacji podstawowej są to klasy:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają odpowiednio poziomy dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023* (2024) w 2023 r. nastąpił znaczny spadek stężeń zanieczyszczeń pyłowych. W porównaniu z rokiem 2022 w województwie podlaskim wykazano istotną poprawę jakości powietrza. Na całym obszarze województwa dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM_{10} . Ponadto, we wszystkich strefach przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia, a w strefie podlaskiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Autorzy powyższego raportu, wskazują, iż wpływ na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu miały warunki meteorologiczne sprzyjające tworzeniu się ozonu oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem spoza województwa i kraju. Niemniej jednak, zgodnie z ww. raportem w 2023 roku nastąpiła poprawa jakości powietrza na obszarze całego województwa, w stosunku do roku 2022. Wskazuje się, że wpływ na poprawę jakości powietrza miały działania na rzecz ochrony powietrza oraz korzystne warunki meteorologiczne – cieplejsze miesiące zimowe oraz opady zimowe przewyższające normy wieloletnie.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi monitoring stanu jakości powietrza na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na terenie całego kraju, poprzez pomiary stężeń i wskazania Polskiego indeksu jakości powietrza. W granicach objętych projektem planu oraz w granicach gminy Stawiski nie występują stacje pomiarowe, należące do GIOŚ. Najbliższa stacja – **Grajewo, ul. Wojska Polskiego 74**, zlokalizowana jest w odległości około 39 km na północny wschód od granic obszaru MPZP. Zgodnie z mapą jakości powietrza GIOŚ (stan na dzień 26.11.2024r., godz. od 14.00 do 15.00), jakość powietrza na ww. stacji pomiarowej wg polskiej normy jakości powietrza określono jako dobrą. Wskaźniki pomiaru jakości powietrza dla ww. stacji przedstawiono w tab. 3.

Tab. 3 Wskaźniki pomiaru jakości powietrza dla najbliższej stacji pomiarowej funkcjonującej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Wskaźniki Stacja pomiarowa	NO ₂ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]	PM _{2,5} [mg/m ³]	Polski indeks jakości powietrza
Grajewo, ul. Wojska Polskiego 74	20,8	37,5	27,3	dobry

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ [online:] <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>,
dostęp:26.11.2024

Według Polskiego indeksu jakości powietrza dobry stan powietrza oznacza zadowalającą jakość powietrza, zanieczyszczenie powietrza powoduje brak lub niskie ryzyko zagrożenia dla zdrowia, a warunki są sprzyjające do przebywania na wolnym powietrzu i wykonywania dowolnej aktywności bez ograniczeń.

Stan jakości powietrza uzależniony jest m.in. od warunków atmosferycznych, pory dnia, a także pory roku. Przedmiotowy obszar stanowi w przeważającej części otwarte tereny rolnicze oraz lasy. W granicach objętych prognozą, poza ciągami komunikacyjnymi i pojedynczą zabudową zagrodową, nie występują emitery zanieczyszczeń powietrza. W związku z powyższym, można uznać, iż jakość powietrza w granicach objętych projektem MPZP jest również dobra i nie zagraża zdrowiu człowieka i środowisku. Jednakże, może ulec zmianie z uwagi na porę dnia, bądź porę roku. W okresie zimowym może dochodzić do napływu zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem budynków (tzw. emisja niska), zlokalizowanych w miejscowościach w bezpośrednim sąsiedztwie planu (w szczególności Romany, Kupniki, Ramoty). W przedmiotowym projekcie planu należy uwzględnić obowiązujące przepisy z zakresu prawa ochrony środowiska oraz akty wykonawcze wydane na ich podstawie, w szczególności: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 845).

5.9. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny stanowi zespół zjawisk akustycznych występujących na danym obszarze, kształtowany przez różnego rodzaju źródła. Istotnym czynnikiem wpływającym na klimat akustyczny jest hałas. Wyróżnia się różne rodzaje pochodzenia hałasu. Do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas przemysłowy, pochodzący z instalacji i urządzeń oraz hałas komunikacyjny – związany z transportem drogowo-samochodowym, kolejowym, lotniczym. Najpopularniejszym, towarzyszącym człowiekowi rodzajem hałasu jest hałas komunalny, związany z bytowaniem człowieka, a także związany ze środowiskiem pracy.

W granicach objętych przedmiotową prognozą, jak już wspomniano, nie występuje silna koncentracja zabudowy, w związku z czym nie występują uwarunkowania związane z intensywnym hałasem komunalnym. Przez przedmiotowy obszar przebiegają ciągi komunikacyjne – droga wojewódzka nr 648, droga powiatowa nr 1829B oraz drogi gminne nr 104554B i 104555B i drogi wewnętrzne. Źródłem oddziaływań akustycznych są zatem pojazdy samochodowe poruszające się po ww. drogach.

Dopuszczalne poziomy hałasu regulowane są Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Zgodnie z ww. rozporządzeniem ochronie akustycznej podlegają: strefa ochronna „A” uzdrowiska, tereny szpitali poza miastem, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny domów opieki społecznej, tereny szpitali w miastach, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy zagrodowej, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe, tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Przedmiotowy projekt planu ustala teren podlegający ochronie akustycznej, wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku.

6. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Następstwem braku realizacji projektu planu byłoby pozostawienie obecnego użytkowania w stanie niezmienionym. Zachowane zostałyby istniejące przeznaczenie terenów, związane głównie z gospodarką rolną i leśną. Obszar podlegałby dotychczasowej antropopresji.

W granicach przedmiotowego obszaru nie obowiązują żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym, realizacja inwestycji, w zależności od jej charakteru wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy, bądź decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu

publicznego. W obowiązującym porządku prawnym, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 317) lokalizacja elektrowni wiatrowej możliwa jest wyłącznie na podstawie planu miejscowego.

W przypadku całkowitego zaniechania jakichkolwiek funkcji, przedmiotowy obszar podlegać będzie stopniowej sukcesji wtórnej roślinności – powstawanie zbiorowisk zaroślowych i zadrzewień na gruntach ornych, pojawienie się roślinności ruderalnej.

MPZP jest instrumentem realizacji celów i zadań władzy i społeczności lokalnej, odpowiadającym aktualnym potrzebom funkcjonalnym, a jego całkowity brak lub brak aktualizacji może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Brak realizacji przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł uniemożliwi zmniejszenie emisji znaczących ilości zanieczyszczeń do atmosfery, będących wynikiem produkcji energii elektrycznej w oparciu o tradycyjne źródła energii. Ponadto, będzie sprzeczne z celami polityki energetycznej ustalonej w dokumentach strategicznych, które opisane zostały w *podrozdziale 2.3* niniejszej prognozy, obejmujących w szczególności redukcję emisji CO₂ oraz pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł energii.

7. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na całym jego obszarze ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami wykonawczymi wskazującymi rodzaje przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko. Zakaz nie dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycji celu publicznego.

Przedmiotowy projekt planu przewiduje realizację terenów produkcji energii, oznaczonych symbolem **PE**, gdzie w granicach terenu **1PE** dopuszcza się lokalizowanie elektrowni wiatrowej, a w granicach terenu **2PE** dopuszcza się wyłącznie zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej z uwzględnieniem zasad zawartych w projektowanym dokumencie, terenów elektrowni słonecznej, oznaczonych symbolem **PEF**, gdzie dopuszczona została lokalizacja m.in. elektrowni słonecznych wraz z zapleczem technicznym oraz terenów elektrowni słonecznej lub zabudowy związane z rolnictwem, oznaczonych symbolem **PEF-RZ**, gdzie dopuszcza się lokalizację m.in. elektrowni słonecznych wraz z zapleczem technicznym.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu nie wprowadza się ograniczeń dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, instalacji odnawialnego źródła energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycji celu publicznego. Głównym celem przedmiotowego planu jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

Pod pojęciem instalacji odnawialnego źródła energii, zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t. j. Dz. z 2024 r. poz. 1361) rozumie się „*instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:*

- a) urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna lub ciepło lub chłód są wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, lub*
  - b) obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego*
- a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej, magazyn biogazu lub instalacja magazynowa w rozumieniu art. 3 pkt 10a ustawy - Prawo energetyczne wykorzystywana do magazynowania biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego”.*

Katalog przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zawarty jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się m. in.:

- instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW;

zaś do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się m. in.:

- instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru inne niż instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW oraz lokalizowane na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- zabudowę systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczanej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:
  - a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
  - b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a

- z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych.

Realizacja takich inwestycji wiąże się z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, w której to decyzji wpływ konkretnych rozwiązań na komponenty środowiska będzie poddany szczegółowej analizie.

W myśl art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych: przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W literaturze przedmiotu, wskazuje się iż korzystanie z odnawialnych źródeł energii na potrzeby produkcyjne i w gospodarstwach domowych, może zminimalizować ilość emitowanych do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów, powstających w wyniku tradycyjnego spalania paliw kopalnych (Wielewska, 2014). Wykorzystywanie energii odnawialnej na obszarach wiejskich skutkuje redukcją gazów cieplarnianych, mniejszą degradacją krajobrazu i gleb oraz zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów.

Zgodnie z rejestrem zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, prowadzonym przez WIOŚ w uzgodnieniu z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej, na obszarze projektu planu i w jego sąsiedztwie nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR).

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie o obowiązującymi przepisami, do produkcji energii ze źródeł odnawialnych nie należy wykorzystywać obszarów, które są objęte ochroną oraz obszarów cennych przyrodniczo. W myśl art. 4c ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 317) zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ponadto, zgodnie z art. 4c ust. 2 ww. ustawy w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej w sąsiedztwie parku narodowego lub rezerwatu przyrody należy

zachować odległość: równą lub większą od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej dla parku narodowego, nie mniej niż 500 m dla rezerwatu przyrody.

W granicach obszaru MPZP nie występują formy ochrony przyrody. Projektowane tereny PE, PEF i PEF-RZ zlokalizowane są w całości poza formami ochrony przyrody. Ponadto, w całości stanowią tereny użytkowane rolniczo.

W granicach obszaru objętego projektem MPZP występują kompleksy leśne, wchodzące w skład osnowy ekologicznej gminy. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne jest zapewnienie ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych, poprzez zachowanie terenów leśnych, zadrzewień (śródpolnych, nadwodnych, przydrożnych) oraz wszystkich elementów hydrograficznych. Celem przedmiotowego planu jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii – w szczególności energii wiatru i słońca. W kontekście energetyki wiatrowej i słonecznej istnieje ryzyko negatywnego oddziaływania inwestycji na awifaunę i nietoperze. Należy podkreślić, iż zadrzewienia mogą stanowić cenne zbiorowiska roślinne oraz potencjalne siedliska dla chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, w szczególności ptaków. Powyższe należy wziąć pod uwagę przy zagospodarowywaniu poszczególnych terenów, na których zgodnie z planem dopuszczone zostały elektrownie wiatrowe i słoneczne. Samo ich dopuszczenie na danym terenie nie przesądza o konkretnej lokalizacji. Taka lokalizacja będzie uszczegóławiana na późniejszym etapie realizacji inwestycji. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę inwestor będzie zobowiązany do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.

Na etapie realizacji inwestycji odnawialnych źródeł energii należy zapewnić ochronę występującej faunie – w szczególności należy zapewnić możliwość przemieszczania się dziko występujących zwierząt.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

W zakresie ochrony środowiska do najważniejszych dokumentów na szczeblu krajowym należą:

- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030** – podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Głównym celem KSRR 2030 jest *„efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”*. W strategii jako kluczowe wskazuje się także podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu, poprzez realizację inwestycji zmniejszających

emisję gazów cieplarnianych, wykorzystanie potencjału OZE i wdrażanie GOZ na poziomie gminnym;

- **Polityka Ekologiczna Państwa 2030** – strategia mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Jest jednym z najważniejszych dokumentów z zakresu środowiska i gospodarki wodnej;
- **Krajowy plan gospodarki odpadami 2028** – dokument strategiczny dotyczący gospodarowania odpadami, w którym wyznaczono cele i zadania na lata 2023-2028 z perspektywą do roku 2035. Jednym z celów KPGO 2028 jest m. in. dążenie do poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumieni odpadów komunalnych, wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu, zapobieganie powstawaniu odpadów, w szczególności zapobieganie powstawaniu odpadów żywności, zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów oraz osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów ;
- **Polityka energetyczna Polski do 2040 r.** – określa m.in. cele w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, konkurencyjności polskiej gospodarki, efektywności energetycznej oraz zmniejszanie wpływu sektora energetycznego na środowisko naturalne. Do głównych celów dokumentu należy:
  1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z sektora elektroenergetycznego,
  2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 30% do 2030 r. (w stosunku do 1990 r.),
  3. Ograniczenie emisji CO₂ do 2030 roku przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
  4. Ograniczanie zanieczyszczenia powietrza,
  5. Ograniczenie negatywnego wpływu oddziaływania energetyki na stan wód,
  6. Zagospodarowanie oraz wykorzystanie odpadów na cele energetycznego.
- **Krajowy Plan na rzecz energii i redukcji emisji** – opisany w podrozdziale 2.3 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami.

Podstawą do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są również ratyfikowane przez Polskę konwencje:

- Konwencja Berneńska, zwarta w Bernie w 1979 r. o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych;
- Konwencja Genewska z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości;

- Konwencja Bońska, zwarta w Bonn w 1979 r. o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt;
- Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, podpisana w 1992 r.;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Do najważniejszych dokumentów na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym należą:

- ***Dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia)*** oraz ***Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)*** – obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy;
- ***Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dyrektywa SOOŚ)***, której celem jest „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”;
- ***Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U.UE.L.2021.26.1)*** – dotyczy oceny skutków środowiskowych wywieranych przez przedsięwzięcia publiczne i prywatne, które mogą powodować znaczące skutki w środowisku;
- ***VII Program Działań Unii Europejskiej w zakresie środowiska naturalnego do 2020 r. zatytułowany: Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety*** – stanowiący 7 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 9 głównych celów działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego do 2020 r. Są to:
  1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
  2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,

3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
  4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
  5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
  6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
  7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
  8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
  9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem;
- **Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE**, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez zachowanie potencjału Ziemi, respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów, zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości, przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska, propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska;
  - **Europa 2030** – dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO₂, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii i zwiększenie efektywności jej wykorzystania.

Przedmiotowy projekt planu wpisuje się w założenia i cele określone w dokumentach opisanych szczegółowo w podrozdziale 2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami, w szczególności w zakresie zwiększania udziału produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania projektowanego dokumentu

10.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz świat roślinny i zwierzęcy

Tereny produkcji energii, oznaczone symbolem **PE**, tereny elektrowni słonecznej, oznaczone symbolem **PEF**, oraz tereny elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczone symbolem **PEF-RZ**, obejmują w całości grunty orne, na których dotychczas prowadzona była gospodarka rolna. W obrębie ww. terenów nie stwierdzono chronionych siedlisk przyrodniczych oraz nie wykazano obecności gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoj. Rolnicze użytkowanie obszaru planu, na którym przewiduje się realizację instalacji OZE, może wpływać na znaczne zubożenie siedlisk przyrodniczych, któremu często towarzyszy bardzo mała różnorodność biologiczna. Siedliska pól

uprawnych charakteryzują się występowaniem zbiorowisk segetalnych, o niskim potencjalne florystycznym i przyrodniczym.

Prognozuje się, że w przypadku realizacji elektrowni słonecznych na obszarach, gdzie zamontowane zostaną panele fotowoltaiczne, nastąpi naturalna sukcesja zbiorowisk o charakterze łąkowym. W przypadku bioróżnorodności zmiana monokultur gatunków roślin uprawnych na zbiorowiska łąkowe jest działaniem pozytywnym. Istnieje także możliwość dodatkowego zwiększenia bioróżnorodności szaty roślinnej poprzez stosowanie zasiewu między panelami mieszanką traw i roślin zielnych, uwzględniając przy tym lokalne warunki siedliskowe. Ważne jest zapewnienie odpowiednich działań pielęgnacyjnych, jak np. wykaszać roślinność w suche dni, nie używać środków ochrony roślin i sztucznych nawozów.

W przypadku podjęcia działań inwestycyjnych wynikających z wprowadzonych planem funkcji, można się spodziewać pośredniego oddziaływania na świat roślinny i zwierzęcy przedmiotowego obszaru. Nowe zainwestowanie trwale naruszy istniejącą florę na terenie przeznaczonym pod lokalizację elektrowni wiatrowej (teren **1PE**) – obejmując miejsca pod fundamenty, drogi dojazdowe, place serwisowe itp. W miejscach kolizji z projektowanym zagospodarowaniem, może dochodzić do trwałego usunięcia szaty roślinnej. Ponadto, nastąpi uszczuplenie terenów użytkowanych rolniczo. Realizacja kierunków zagospodarowania zawartych w projektowanym dokumencie może także wpłynąć na skład i liczebność gatunków bytujących na danym terenie oraz doprowadzić do płoszenia fauny. W wyniku realizacji ustaleń planu może dojść do przeniesienia się fauny na tereny sąsiednie, w celu uniknięcia kolizji z elektrowniami wiatrowymi i słonecznymi.

Odnawialne źródła energii, w szczególności turbiny wiatrowe i systemy fotowoltaiczne mogą stanowić zagrożenie dla awifauny. Stanowią przeszkodę dla występowania potencjalnych miejsc żerowania fauny lub przebiegu tras migracyjnych. Ogniwa fotowoltaiczne mogą powodować:

- utratę siedlisk ptaków lęgowych gniazdujących na ziemi – w przypadku pól uprawnych zagrożenie to jest mniejsze, gdyż bytujące tam gatunki przystosowały się do obecności człowieka;
- efekt olśnienia (odbijanie się promieni słonecznych od urządzeń fotowoltaicznych może prowadzić do chwilowego oślepienia ptactwa, dezorientacji) – pokrycie urządzeń fotowoltaicznych powłoką antyrefleksyjną minimalizuje ryzyko wystąpienia tego zjawiska.

Zaleca się stosowanie powłok antyrefleksyjnych na urządzeniach fotowoltaicznych oraz nakaz minimalnego oświetlenia i zapewnienia możliwości przemieszczania się dziko występujących zwierząt na terenach lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych. Ponadto, w okresie aktywności płazów i gadów prace powinny być prowadzone pod nadzorem przyrodniczym. Do czyszczenia paneli zaleca się

wykorzystanie wody – bez chemicznych środków, aby zminimalizować ryzyko przedostania się szkodliwych substancji do gleby i wód podziemnych.

W kontekście realizacji obiektów wytwarzających energię elektryczną pochodzącą z siły wiatru, głównym zagrożeniem dla ptactwa jest śmiertelność wskutek kolizji z obiektami farm wiatrowych. Zdaniem A. Wuczyńskiego (2009) jest to jedno z najbardziej znanych rodzajów oddziaływań i jedno z najbardziej kontrowersyjnych aspektów rozwoju energetyki wiatrowej. Najczęściej ptaki giną wskutek zderzenia ze śmigłami rotora, nierzadko z wieżą lub gondolą turbiny, a także z towarzyszącymi obiektami, jak maszty meteorologiczne lub linie przesyłowe (Wuczyński, 2009).

W literaturze przedmiotu (Drewitt & Langston, 2006) oddziaływanie farm wiatrowych na ptaki dotyczy śmiertelności w wyniku kolizji, utraty lęgówisk lub żerowisk wskutek wypierania, efektu bariery, fragmentacji siedlisk i bezpośredniej utraty siedlisk. *„Śmiertelność w wyniku kolizji z turbinami wiatrowymi wydaje się jednym z najważniejszych antropogenicznych czynników oddziaływania w odniesieniu do populacji konkretnych gatunków ptaków – w szczególności najbardziej zagrożonych drapieżników”*³. Zdaniem D. Góreckiego, A. Szurlej-Kiełańskiej, L. Pilackiej (2022) turbiny wiatrowe mogą stanowić zagrożenie dla regionalnych lub krajowych populacji gatunków ptaków, w szczególności gatunków długowiecznych, monogamicznych oraz o niskim sukcesie rozrodczym. W Polsce, najczęstszymi ofiarami kolizji z turbinami wiatrowymi są ptaki drapieżne – bielik, myszołów, kania ruda, pustułka⁴.

Szczegółowe oddziaływanie inwestycji dopuszczonych planem, na rośliny i zwierzęta będzie wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na późniejszym etapie planowania (uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia). Warto podkreślić, iż o możliwości realizacji inwestycji z zakresu planowanej energetyki ze źródeł odnawialnych zadecydują wyniki postępowania związanego z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które określą możliwości i warunki realizacji przedsięwzięcia.

W kontekście ochrony ptaków na farmach wiatrowych w Polsce praktykuje się: screening, monitoring przedinwestycyjny, monitoring poinwestycyjny, monitoring śmiertelności⁵. Na etapie realizacji inwestycji odnawialnych źródeł energii należy zapewnić ochronę występującej faunie – w szczególności należy zapewnić możliwość przemieszczania się dziko występujących zwierząt.

---

³ Górecki D., Szurlej-Kiełańska A., Pilacka L., 2022, Ochrona ptaków przed kolizjami z turbinami wiatrowymi. Wyzwania, potrzeby, możliwości, Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTA.com, s. 33

⁴ Górecki D., SWIP PTA.com, Ochrona ptaków przed kolizjami na lądowych farmach wiatrowych. Wyzwania, potrzeby, możliwości – wystąpienie podczas I Konferencji Wiatrowej Energetyka Wiatrowa i Ptaki, Gdańsk 02.06.2023r.

⁵ Górecki D., Szurlej-Kiełańska A., Pilacka L., 2022, Ochrona ptaków przed kolizjami z turbinami wiatrowymi. Wyzwania, potrzeby, możliwości, Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTA.com, s. 24-30

Dla projektowanej farmy wiatrowej Przytuły, mającej powstać na części obszaru objętego prognozą, przeprowadzone zostały roczne przedrealizacyjne badania przyrodnicze. Wnioski zawarte w raporcie pn. **„Farma wiatrowa Przytuły. Raport z rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych wykonanych w okresie 2022-2023 r.”** (2023) dotyczące całego obszaru badań, w tym części gminy Przytuły, na której także realizowane będzie przedsięwzięcie, przedstawiają się następująco:

- cenne przyrodniczo chronione siedliska przyrodnicze oraz istotne dla bioróżnorodności zbiorowiska roślinne – w przypadku analizowanego obszaru MPZP są to niżowe łąki jesionowo-olszowe i łąki kaczeńcowe ze związku *Calthion palustris* – należy wykluczyć pod względem możliwości lokalizowania turbin wiatrowych;
- na terenie badań nie stwierdzono chronionych gatunków grzybów. Większość chronionych roślin związana jest z kompleksami leśnymi. Nieliczne stanowiska zinwentaryzowano na terenach otwartych. W przypadku realizacji inwestycji w pobliżu stwierdzonych gatunków roślin na otwartych terenach rolniczych konieczne może być wystąpienie o zezwolenie na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- badany teren jest ubogi pod względem występowania chronionych gatunków bezkręgowców. Na terenach otwartych zinwentaryzowany został ślimak winniczek, objęty ochroną częściową – pospolicie występujący na terenie kraju;
- na obszarze badań nie stwierdzono szlaków intensywnej migracji płazów, a stwierdzone gatunki gadów są stosunkowo pospolite na obszarze kraju. W celu uniknięcia negatywnego oddziaływania na herpetofaunę konieczne będzie na etapie realizacji oraz likwidacji inwestycji zapewnienie odpowiedniego zabezpieczenia wykopów mogących stanowić pułapki dla tej grupy zwierząt;
- na terenach otwartych nie stwierdzono miejsc szczególnie intensywnie wykorzystywanych przez teriofaunę. Podobnie jak w przypadku herpetofauny, w celu uniknięcia negatywnego oddziaływania na tę grupę zwierząt konieczne będzie zabezpieczanie wykopów podczas prowadzenia prac budowlanych i rozbiórkowych;
- ptaki obserwowane na obszarze badań stanowiły gatunki pospolite na terenie kraju. Zagęszczenia i indeksy liczebności ptaków we wszystkich okresach fenologicznych były niskie lub przeciętne w porównaniu z ogólnopolską próbą referencyjną. Ponadto, nie zaobserwowano stałych miejsc koncentracji ptaków – żerowisk ani noclegowisk – w tym miejsc koncentracji ptaków drapieżnych. Mimo licznych obserwacji żurawia w okresie migracji jesiennej nie stwierdzono noclegowisk ani stałych żerowisk na terenie badań. Żurawie

wykorzystywały do żerowania ścierniska po kukurydzy, żaden teren nie był jednakże wykorzystywany regularnie przez dłuższy okres;

- wśród gatunków lęgowych na uwagę zasługują potwierdzone na obszarze badań zajęte gniazda bociana czarnego oraz orlika krzykliwego – gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej i objętych ochroną strefową. Obszary położone 500 m od gniazd należy wykluczyć pod względem możliwości lokalizacji turbin wiatrowych. Obszary położone do 1,5 km od gniazd są wysoce ryzykowne pod kątem realizacji projektu i mogą wymagać wprowadzenia działań zapobiegawczych lub minimalizujących;
- tereny w okolicy stawów w Wilamowie (gm. Przytuły) są wysoce ryzykowne pod kątem realizacji projektu i mogą wymagać wprowadzenia działań zapobiegawczych lub minimalizujących w celu ochrony orlika krzykliwego i bielika;
- w trakcie badań nie odnaleziono dużych kolonii rozrodczych ani zimowisk nietoperzy. Nie odnaleziono także miejsc zimowania ani kolonii gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Na badanym obszarze nie obserwowano dziennej migracji borowca wielkiego. Sezonowe indeksy aktywności nietoperzy na badanym terenie przez większość okresów fenologicznych były niskie. Na części badanych punktów i transektów indeksy były wysokie lub bardzo wysokie – nie dotyczy to jednak obszaru objętego projektem MPZP.

Reasumując, zgodnie z niniejszą prognozą, stwierdza się, iż w granicach projektowanych terenów **PE**, **PEF** i **PEF-RZ** nie stwierdzono chronionych siedlisk przyrodniczych oraz zbiorowisk roślinnych istotnych dla bioróżnorodności. Potwierdzone w granicach planu siedlisko niżowego łągu jesionowo-olszowego przeznacza się pod tereny lasu – **1L** i **2L** oraz teren zielni naturalnej **1ZN**. Natomiast łąki kaczęńcowe, zgodnie ze stanem istniejącym, przeznacza się pod tereny rolnictwa z zakazem zabudowy – **1PEF-RZ** i **3PEF-RZ**. W przypadku stwierdzonych gatunków ornitofauny, na obszarze projektu planu zinwentaryzowano 3 stanowiska lęgowe ptaków – 1 stanowisko kruka *Corvus corax*, 1 stanowisko bociana białego *Ciconia ciconia* oraz jedno stanowisko ortolana *Emberiza hortulana*. Żadne ze stanowisk nie zostało stwierdzone w granicach terenów **PE**, **PEF** i **PEF-RZ**. Dodatkowo, w buforze 500 m od granic obszaru MPZP nie potwierdzono gniazdowania gatunków ptaków wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380). Najbliższe gniazdo orlika krzykliwego, a więc gatunku wymagającego ustalenia strefy ochronnej całorocznej (obszar w promieniu do 100 m od gniazda) i strefy ochronnej okresowej (obszar w promieniu do 500 m od gniazda w terminie 01.03-31.08) zlokalizowane jest w odległości około 2,8 km na północ od granicy MPZP. W przypadku chiropterofauny, na obszarze MPZP nie odnotowano

obiektów, w których hibernują nietoperze. Ponadto, nie wykazano obecności kolonii rozrodczych w granicach analizowanego obszaru.

Realizacja ustaleń zawartych w przedmiotowym planie, nie powinna w sposób znaczący wpłynąć na roślinność i zwierzęta. W przypadku terenów rolniczych oddziaływanie to jest mniejsze, z uwagi na przekształcenia związane z prowadzeniem gospodarki rolnej. Na obecnym etapie, uwzględniając wyniki rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych rozpatrywane tereny produkcji energii, oznaczone symbolem **PE**, tereny elektrowni słonecznej, oznaczone symbolem **PEF** oraz tereny elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczone symbolem **PEF-RZ** można zaopiniować pozytywnie w kontekście rozwoju energetyki odnawialnej. Przedmiotowy projekt planu nie przewiduje lokalizacji turbin wiatrowych i elektrowni słonecznych na obszarach potencjalnie wrażliwych, użytkowanych przez nietoperze, tj. lasów i zadrzewień, alei i szpalerów drzew, zbiorników i cieków wodnych oraz stanowiących siedliska ptaków lęgowych.

Przedmiotowy projekt planu ustala szereg zasad dotyczących ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, które mają na celu minimalizowanie negatywnego wpływu planowanego zagospodarowania m. in. na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta. Konieczne jest oczywiście odpowiednie stosowanie się do tych zasad zarówno w trakcie realizacji inwestycji, jak również podczas jej użytkowania.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, w celu ochrony fauny i flory wprowadza się następujące nakazy:

- zachowania przepustowości i ciągłości rowów melioracyjnych i sieci drenarskich, istniejących w granicach planu, z dopuszczeniem ich przebudowy lub kanalizacji;
- zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu;
- stosowania przy zagospodarowywaniu terenów gatunków drzew i krzewów, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi;
- stosowania rozwiązań umożliwiających przemieszczanie się dziko występujących zwierząt w przypadku grodzenia terenów, na których zlokalizowane zostaną urządzenia fotowoltaiczne;
- stosowania powłok antyrefleksyjnych na urządzeniach fotowoltaicznych.

W celu zapewnienia ochrony różnorodności biologicznej projekt planu nakazuje pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w ramach poszczególnych funkcji. Wartość przyrodnicza wprowadzanych w ramach powierzchni biologicznie czynnej gatunków będzie tym większa, im bardziej odpowiadać będzie lokalnym uwarunkowaniom siedliskowym. Z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności istotny jest dobór gatunków zbliżonych do gatunków rodzimych. Dodatkowo, zgodnie z ustaleniami projektu planu, wprowadza się funkcje terenów lasu oraz terenów zieleni naturalnej.

W oparciu o zapisy projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązuje przestrzeganie wszystkich przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska, w szczególności dotyczących gatunków dziko występujących zwierząt, a także roślin i grzybów, podlegających ochronie gatunkowej mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest przestrzeganie przepisów zawartych w:

- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Niezależnie od ustaleń zawartych w przedmiotowym projekcie, ochrona dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów jest zagwarantowana obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody.

10.2. Oddziaływanie na ludzi

Przedmiotowy projekt planu ma na celu umożliwienie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z ustaleniami MPZP, w ramach funkcji terenów produkcji energii możliwa jest realizacja elektrowni wiatrowej (na terenie **1PE**) i elektrowni słonecznej wraz z zapleczem technicznym (na terenach **1PE** i **2PE**). Ponadto, na terenach elektrowni słonecznej (tereny **PEF**) oraz terenach elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem (tereny **PEF-RZ**) dopuszczona została m. in. lokalizacja elektrowni słonecznych wraz z zapleczem technicznym. Pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest bezpieczne dla zdrowia ludzi, ponieważ nie wytwarza żadnych szkodliwych oparów i zapachów. Zarówno energia wiatru, jak i energia słoneczna charakteryzują się bezemisyjnością. Urządzenia fotowoltaiczne nie emitują hałasu, ani szkodliwego pola elektromagnetycznego, gdyż pracują w sposób neutralny dla środowiska. Niemniej jednak, elektrownie wiatrowe są źródłem promieniowania elektromagnetycznego i hałasu, mogącego oddziaływać na ludzi.

Zgodnie z monografią *Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka* (2022), wydaną przez Polską Akademię Nauk, oddziaływanie farmy wiatrowej na zdrowie i życie człowieka obejmuje:

- **oddziaływania akustyczne** – związane z emisją hałasu wytwarzanego przez turbiny wiatrowe. Wskazuje się, że pracująca turbina stanowi źródło hałasu z zakresu częstotliwości słyszalnych – od 20 Hz-20 kHz oraz hałas o charakterze infradźwięków – od 0,1 do 20 Hz. W myśl

Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. z 2014r. poz. 112), w Polsce dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone są w dBa. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, turbiny wiatrowe stanowią pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu. Uciążliwości związane z emisją hałasu wzrastają wraz z wzrostem prędkości wiatru. W ramach procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na etapie sporządzania raportu oddziaływań na środowisko przeprowadzona zostanie szczegółowa analiza akustyczna, obejmująca emisję hałasu od elektrowni wiatrowych. W przypadku projektowanego MPZP, w projekcie planu ustala się gabaryty projektowanej elektrowni wiatrowej – m. in. maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej wynoszącą 260 m, maksymalną średnicę wirnika elektrowni wiatrowej wraz z łopatom wynoszącą 180 m. Natomiast nie ustala się ich parametrów technicznych, a także konkretnych miejsc posadowienia elektrowni wiatrowej, stąd na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie zasięgu oddziaływania akustycznego elektrowni wiatrowej;

- **migotanie światła** – efekt migotania cienia, związany z eksploatacją turbiny wiatrowej. Na intensywność efektu, jego postrzeganie przez człowieka, wpływa wiele czynników, do których zalicza się⁶: wysokość wieży i średnica rotora, odległość obserwatora od farmy wiatrowej, pora roku, zachmurzenie, występowanie naturalnych barier między turbiną a obserwatorem, oświetlenie w pomieszczeniu, orientacja okien w budynkach zlokalizowanych w strefie migotania cieni. Specjalistyczne oprogramowania komputerowe pozwalają przeprowadzić symulacje pozycji słońca względem turbiny wiatrowej, jeżeli znane są jej parametry techniczne. Na etapie sporządzania planu nie są znane parametry techniczne turbiny jak również konkretne miejsce jej posadowienia, dlatego też nie jest możliwe przeprowadzenie analizy dotyczącej wpływu migotania światła na ludzi. W polskim ustawodawstwie nie ma przepisów prawnych regulujących kwestie migotania cienia wywołanego przez farmy wiatrowe. Zjawisko to nie posiada legalnej definicji oraz wymaga uregulowania w przepisach prawa;
- **pole elektromagnetyczne** – w zakresie pól elektromagnetycznych oddziaływanie turbin wiatrowych na zdrowie człowieka należy rozpatrywać w zakresie pól typu ELF (extra low frequencies, 50 Hz) przy zastosowaniu dedykowanych norm. Jak wskazują autorzy wspomnianej monografii, z uwagi na wysokość masztów turbin wiatrowych, oddziaływanie generatorów i innych urządzeń znajdujących się w gondoli turbiny na ludzi znajdujących się na

---

⁶ Ove Arup and Partners, *Planning for Renewable Energy. A Companion Guide to PPS22*, Stationery Office, 2004, [w:] Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 111

powierzchni ziemi może nie być brane pod uwagę. Na człowieka mogą oddziaływać pola elektromagnetyczne wytwarzane przez urządzenia elektryczne wyprowadzające moc z wiatraka i doprowadzające ją do stacji rozdzielczej (SN lub 110/SN kV). Należy jednak podkreślić, iż wartości natężenia tych pól są niższe od dopuszczonych przepisami norm. W Polsce dopuszczalne poziomy pole elektromagnetycznych w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Z uwagi na powyższe, uwzględniając obowiązujące przepisy oraz zasady sztuki inżynierskiej podczas budowy wewnętrznej sieci farmy wiatrowej wraz z infrastrukturą elektroenergetyczną oddziaływanie pól elektromagnetycznych związanych z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowej nie będzie miało wpływu na zdrowie człowieka;

- **wibracje i drgania** – dla zdrowia ludzkiego największe zagrożenie stanowią drgania o bardzo niskich częstotliwościach, tj. od kilku do kilkudziesięciu Hz. Stosowana w Polsce metodyka określania stopnia maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka oraz dopuszczalne normy w zakresie wibracji, zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa⁷. W przypadku realizacji ustaleń projektowanego MPZP należy uwzględnić dopuszczalne normy w zakresie wibracji – *PN-B-02170:2016–12 Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki* oraz *PN-B-02171:2017 Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*. Autorzy ww. monografii wskazują, iż w rzeczywistości wysoce nieprawdopodobne jest, aby wibracje przekazywane przez grunt były odczuwane przez osoby mieszkające w odległości powyżej 500 m od turbin wiatrowych;
- **oddziaływania mechaniczne** – związane z ryzykiem odrywania się brył lodu i śniegu z łopat lub spadającymi elementami mechanicznymi (części łopaty) stanowi niebezpieczeństwo dla życia ludzi przebywających w pobliżu turbin wiatrowych. Naukowcy, operatorzy i wytwórcy turbin prowadzą badania pozwalające oszacować występowanie tego zjawiska. Wyniki badań⁸ pokazują, iż ryzyko niebezpiecznego uderzenia kawałkiem lodu dla osoby na zewnątrz koła o średnicy 2H (stanowiącej wysokość wieży wiatraka) jest mniejsza niż 10^{-6} . Zgodnie z wynikami raportu *Wind turbine accident and incident compilation*⁹ (2020), obejmującego zestawienie

---

⁷ Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 119

⁸ Bresden R.E., Drapalik M., Butt B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics, Conference Series 926, 01200, 2017, [w:] Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 122

⁹ *Wind turbine accident and incident compilation* 2020. <http://www.caithnesswindfarms.co.uk/> [w:] Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 123

wypadków z udziałem człowieka i turbin wiatrowych, w latach 1980-2020 zdarzenia te stanowiły zaledwie 2,7% ogółu wypadków. Wśród działań minimalizujących ryzyko wystąpienia oddziaływań mechanicznych na zdrowie i życie ludzi jest zachowanie odległości między miejscami stałego pobytu ludzi a turbinami wiatrowymi;

- **awarie katastrofalne i pożary** – autorzy wspomnianej monografii określają, że ryzyko śmiertelnego oddziaływania na człowieka, jako konsekwencja awarii turbiny wiatrowej jest dwa – trzy rzędy wielkości niższe od ryzyka pochodzącego od innych elementów infrastruktury technicznej oraz ryzyka związanego z jego aktywnością zawodową. Niemniej jednak, podobnie jak w przypadku pozostałych, opisanych wyżej czynników wpływających na zdrowie i życie ludzi, istotny jest rozwój systemów monitorowania, które pozwalają minimalizować zagrożenia dla człowieka poprzez zachowanie odpowiedniej odległości od turbin i wież.

Z uwagi na odległość projektowanych terenów **PE** od zabudowań ryzyko wystąpienia ww. oddziaływań jest skrajnie niskie. Zgodnie z ustaleniami projektowanego dokumentu, odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, liczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie będzie mniejsza niż 700 m. W przedmiotowym projekcie planu, zgodnie z częścią graficzną, w „*strefie w odległości 700 m od terenów, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych*” nie wyznacza się terenów, na których dopuszczona byłaby realizacja budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, o których mowa w przepisach odrębnych dotyczących inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych. Budynek o funkcji mieszanej, zgodnie z definicją ustawową, to budynek, w którym funkcja mieszkaniowa stanowi ponad 50% powierzchni użytkowej tego budynku. Projektowany teren zabudowy zagrodowej – oznaczony symbolem **1RZM** zlokalizowany jest w całości poza ww. strefą.

W kontekście oddziaływania na ludzi najistotniejsze jest zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu. Zgodnie z przedmiotowym projektem planu posadowienie elektrowni wiatrowej w terenie **1PE** oraz zasięg pracy elektrowni wiatrowej na terenie **2PE** będą wykluczone, jeżeli nie zostaną zachowane dopuszczalne poziomy hałasu zarówno na terenach zlokalizowanych w granicach MPZP, jak i poza nim. Ponadto, na całym obszarze ustala się „*zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, w tym dopuszczalne poziomy hałasu, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych*”.

Wykorzystywanie odnawialnych nośników energii wpływa na redukcję gazów cieplarnianych oraz innych zanieczyszczeń pośrednio i bezpośrednio wpływających na zdrowie społeczeństwa (Wielewska,

2014). Możliwe negatywne oddziaływanie na ludzi może nastąpić w przypadku wystąpienia poważnych awarii.

Prawidłowe stosowanie się do przepisów projektu planu, dotyczących zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, energię ciepłą, odpowiednią gospodarkę ściekową oraz gospodarowanie odpadami stałymi, może zminimalizować negatywne oddziaływanie na ludzi.

W początkowej fazie realizacji ustaleń projektu planu – etap budowy – może dochodzić do emisji spalin, związanych z pracującymi maszynami oraz pojazdami budowy. Prawidłowo realizowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie będzie miał negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi. Na pozostałym obszarze możliwe będzie występowanie hałasu życia codziennego, związanego z projektowaną zabudową w ramach funkcji terenu zabudowy zagrodowej (**RZM**) i hałasu komunikacyjnego.

W przypadku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu należy uwzględnić obowiązujące przepisy, w szczególności regulujące dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku i dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz normy w zakresie wibracji, o których wyżej wspomniano. Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na zdrowie i życie ludzi.

W kontekście oddziaływań akustycznych, których źródłem będzie elektrownia wiatrowa, konieczne będzie przeprowadzenie analizy oddziaływania hałasu akustycznego na etapie opracowania raportu oddziaływania na środowisko. W przypadku wykazania przekroczeń dopuszczonych prawem poziomów hałasu możliwe jest zastosowanie technologii minimalizujących, ograniczających negatywne oddziaływania akustyczne na ludzi. Obecnie producenci turbin wiatrowych oferują możliwość redukcji poziomu mocy akustycznej turbin, umożliwiając wyciszenie dźwięków¹⁰.

10.3. Oddziaływanie na wodę

Realizacja ustaleń projektu planu może powodować pośrednie oddziaływania na wody, w tym wody powierzchniowe i podziemne. W projekcie planu nakazuje się zachowanie istniejącej sieci hydrograficznej poprzez wprowadzenie nakazu zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu oraz nakazu zachowania przepustowości i ciągłości rowów melioracyjnych i sieci drenarskich, istniejących w granicach planu, z dopuszczeniem ich przebudowy lub kanalizacji. Zgodnie z ustaleniami MPZP w bezpośrednim sąsiedztwie cieku Matlak

---

¹⁰ Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 174

(przeptywającym poza obszarem MPZP) wprowadza się przeznaczenie terenów pod lasy, zielen naturalną, tereny rolnictwa z zakazem zabudowy oraz teren komunikacji drogowej wewnętrznej **1KR**.

Wprowadzenie zabudowy kubaturowej, w ramach dopuszczonych planem funkcji oraz elektrowni wiatrowych i słonecznych wraz z zapleczem technicznym wiązać się będzie z wprowadzeniem powierzchni nieprzepuszczalnych i ograniczeniem retencji w gruncie. W projekcie planu wprowadza się nakaz zagospodarowania powierzchni działki budowlanej w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości, w tym drogi, przed wpływem wód opadowych i roztopowych, przy czym od nakazu możliwe są odstępstwa zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.)).

Wprowadza się także zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Przedmiotowy projekt planu wprowadza ustalenia, których nadrzędnym celem jest zapewnienie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych. Zapisy regulujące politykę wodno-ściekową mają na celu m. in. ochronę wód podziemnych.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych przedmiotowy projekt planu wprowadza następujące ustalenia:

- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego i warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z dachów obiektów budowlanych w granicach działki. Dopuszcza się gromadzenie wód opadowych w celu późniejszego wykorzystania do nawodnienia trawników, zieleńców, do prac porządkowych lub celów ppoż.;
- stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych gwarantujących zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem warstwy wodonośnej;
- zabezpieczenie odpływu wód opadowych w sposób chroniący teren przed erozją wodną oraz zaleganiem wód opadowych.

W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć wody do czasu rozbudowy sieci wodociągowej. Po rozbudowie sieci wodociągowej ustala się obowiązek przyłączenia do sieci;

- zapewnienie wody dla celów ppoż. w ilości zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa z sieci wodociągowej, uzbrojonej w hydranty lub z innych źródeł zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

W zakresie odprowadzenia ścieków ustala się:

- odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej;
- dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych do indywidualnych, szczelnych, bezodpływowych zbiorników do czasu rozbudowy kanalizacji sanitarnej lub do przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych do indywidualnych, szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości niesie za sobą ryzyko zanieczyszczenia wód, w szczególności wód podziemnych, pośrednio także wód powierzchniowych oraz gleb, w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu. Na etapie budowy i eksploatacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości nieprawidłowości te mogą wynikać z nieszczelności zbiornika, bądź przepełnienia zbiornika, związanego z brakiem regularnego opróżniania. Regularne opróżnianie zbiorników zapobiega gromadzeniu się gazów (metanu i siarkowodoru), wytwarzanych w zbiorniku, które posiadają właściwości palne. Zapisy dotyczące kontroli właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, regulowane są art. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399). Właściciele nieruchomości zobowiązani są do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wywozu nieczystości przez koncesjonowany podmiot oraz okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi. Kontrola właścicieli nieruchomości spoczywa na wójcie, burmistrzu lub prezydencie miasta – w przypadku analizowanego obszaru na Burmistrzu Stawisk.

Stosowanie się do zasad zawartych w przedmiotowym projekcie planu nie powinno wpłynąć negatywnie na wodę.

10.4. Oddziaływanie na powietrze

Wpływ na jakość powietrza ma ilość emitowanych zanieczyszczeń do atmosfery. W granicach obszaru objętego prognozą dominuje rolnicze użytkowanie terenu. Głównym celem przedmiotowego MPZP jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

Cechą charakterystyczną OZE jest bezemisyjność. W związku z powyższym, nie zakłada się znaczącego oddziaływania na powietrze. Odnawialne źródła energii nie powodują emisji gazów cieplarnianych i

innych szkodliwych substancji do środowiska. Według badań¹¹ przeprowadzonych przez K. Frodymę (2017) istnieje dodatnia zależność między malejącym poziomem zanieczyszczeń powietrza a wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych. We wszystkich krajach Unii Europejskiej obserwuje się spadek emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności emisji gazów cieplarnianych, spowodowany wzrostem OZE w bilansie energetycznym.

W początkowej fazie realizacji inwestycji, na etapie budowy elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznych, możliwe będzie występowanie zanieczyszczenia powietrza związanego z transportem materiałów, czy pracą maszyn budowlanych. Oddziaływanie to będzie jednak miało charakter pośredni i krótkotrwały. Przedmiotowy obszar znajduje się także w zasięgu oddziaływania istniejących ciągów komunikacyjnych – m. in. drogi wojewódzkiej nr 648, drogi powiatowej nr 1829B oraz dróg gminnych nr 104554B i 104555B.

Przedmiotowy projekt planu ustala na całym obszarze zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które wpływa na ponadnormatywne pogorszenie stanu czystości powietrza na obszarze objętym planem lub na terenach przyległych.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinna wpłynąć znacząco na pogorszenie istniejącego stanu jakości powietrza. Działania zawarte w przedmiotowym dokumencie, biorąc pod uwagę główny cel sporządzenia planu (możliwość realizacji elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznych), mają charakter proekologiczny. W celu utrzymania odpowiednich parametrów jakości powietrza niezbędny będzie monitoring środowiska, leżący w obowiązkach jednostki administracyjnej i instytucji działających w tym zakresie.

Ustalenia projektu planu nie powinny naruszać przepisów z zakresu prawa ochrony środowiska. W myśl art. 222 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) w razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń wartości odniesienia substancji w powietrzu oraz wartości substancji zapachowych w powietrzu. Wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87).

---

¹¹ Frodyma K., 2017, Energia ze źródeł odnawialnych a stan środowiska naturalnego w Unii Europejskiej, [w:] Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach , 318-2017, s. 38-52

10.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przedmiotowy projekt planu wprowadza nowe funkcje na obszarze, dotąd nieobjętym żadnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Każda ingerencja w powierzchniową warstwę ziemi może wpłynąć na zmianę środowiska glebowego, w tym na degradację podłoża i zmiany w próchnicznej warstwie gleby, a także zmiany właściwości chłonnych gleby.

Największe oddziaływanie na powierzchnię ziemi związane będzie z budową dróg dojazdowych, wykopami pod fundamenty (dotyczy turbin wiatrowych), czy doprowadzeniem infrastruktury technicznej. Konieczne będzie prowadzenie prac przy użyciu specjalistycznego sprzętu, co może także przekształcić przypowierzchniową warstwę litosfery na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z inwestycjami OZE oraz wpłynąć na wzrost zanieczyszczeń komunikacyjnych. Główne przekształcenia przypowierzchniowej warstwy litosfery powstałe w wyniku realizacji ustaleń MPZP będą polegać na przekształceniu przypowierzchniowych struktur geologicznych, likwidacji pokrywy glebowej w miejscach wykopów, czy przekształceniu fizykochemicznych właściwości gleb.

Potencjalnym zagrożeniem na etapie budowy jest też wyciek substancji ropopochodnych ze sprzętów budowlanych, chemicznych i płynnych substancji budowlanych na terenie ich składowania. Właściwa organizacja procesu budowlanego oraz przestrzeganie przepisów BHP minimalizuje wystąpienie takich zagrożeń. Zaleca się monitorowanie stanu technicznego maszyn i pojazdów budowy.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na całym jego obszarze zakazuje się użytkowania i zagospodarowania terenu, które może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Wpływ na powierzchnię ziemi ma również odpowiednie gospodarowanie odpadami, które będą generowane przez projektowane funkcje. Projekt MPZP ustala, iż w zakresie gospodarowania odpadami stałymi obowiązują przepisy odrębne z zakresu prawa o odpadach.

10.6. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie wizualnie na zmianę krajobrazu obszaru objętego prognozą. Głównym celem przedmiotowego dokumentu jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych i słonecznych, wraz z zapleczem technicznym. Odbiór krajobrazu jest kwestią indywidualną i subiektywną w odczuciu odbiorcy. Konstrukcje stalowe, na których umieszcza się panele fotowoltaiczne są stosunkowo niskie, zatem nie będą stanowiły dominanty w lokalnym krajobrazie. Inaczej jest w przypadku elektrowni wiatrowych, które z uwagi na swą wysokość stanowią dominantę wysokościową w krajobrazie lokalnym. Projekt planu dopuszcza realizację 1 elektrowni wiatrowej oraz umożliwia realizację elektrowni słonecznych, co może wpłynąć na fragmentację krajobrazu.

Zgodnie z ustaleniami MPZP, w granicach terenu **1PE** dopuszcza się lokalizowanie elektrowni wiatrowej, a w granicach terenu **2PE** dopuszcza się wyłącznie zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej nie może wykraczać poza linie rozgraniczające terenów oznaczonych symbolami **PE**, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszcza się pracę łopat wirnika elektrowni wiatrowej nad terenem oznaczonym symbolem **2ZN**;
- 3) lokalizacja elektrowni wiatrowej nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych w granicach planu i poza nim;
- 4) odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, liczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie będzie mniejsza niż 700 m.

Oddziaływanie na krajobraz można podzielić na dwa etapy:

- 1) etap budowy – związany z pojawieniem się w obszarze objętym inwestycją pojazdów i maszyn budowlanych, niecharakterystycznych dla obszarów rolniczych. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy. Prace budowlane nie wpłyną w znaczący sposób na pogorszenie istniejącego krajobrazu;
- 2) etap eksploatacji – związany z posadowieniem w obszarze elektrowni wiatrowej, o maksymalnej całkowitej wysokości 260m, przez co stanie się ona dominantą w krajobrazie lokalnym. Postrzeganie elektrowni wiatrowych przez odbiorców jest kwestią subiektywną.

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych* (2011) negatywny wpływ farmy wiatrowej na krajobraz zmniejsza się wraz ze wzrostem odległości od inwestycji. W literaturze przedmiotu wyróżnia się strefy tzw. wizualnego oddziaływania elektrowni wiatrowych¹²:

- strefa I (obejmująca odległości do 2 km od farmy wiatrowej) – farma wiatrowa stanowi dominantę w krajobrazie, gdzie obrotowy ruch wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka;
- strefa II (obejmująca odległości od 2 do 4,5 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wyróżniają się w krajobrazie i łatwo je dostrzec, jednak nie stanowią elementu dominującego. Obrotowy ruch wirnika jest widoczny i przyciąga wzrok odbiorcy;

---

¹² Stryjecki M., Mielniczuk K., 2011, *Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych*, GIOŚ, Warszawa

- strefa III (obejmująca odległości od 4,5 do 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe są widoczne, ale nie są narzucającym się elementem krajobrazu. Obracający się wirnik w warunkach dobrej widoczności jest widoczny, jednak same turbiny wydają się być stosunkowo niewielkich rozmiarów;
- strefa IV (obejmująca odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie, a obrotowy ruch wirnika jest właściwie niedostrzegalny.

W omawianym przypadku, elektrownia wiatrowa będzie oddziaływać wizualnie na sąsiednie miejscowości – Romany, Grzymki, Ramoty, Obrytki oraz częściowo na miejscowość Wilamowo. W skali lokalnej realizacja elektrowni wiatrowej będzie stanowić element dominujący w krajobrazie, natomiast w skali regionalnej, w miarę zwiększającego się dystansu, jej oddziaływanie na krajobraz będzie się zmniejszać. Widoczność turbiny będzie najsilniej odznaczać się w dni bezchmurne, słoneczne i w porze dziennej. W przypadku złych warunków atmosferycznych – tj. występowania mgieł, opadów, zachmurzenia oraz w porze nocnej oddziaływanie wizualne inwestycji będzie spadać. Z punktu widzenia krajobrazu, jednoznaczna ocena oddziaływania elektrowni wiatrowej nie jest możliwa. Postrzeganie krajobrazu przez obserwatorów może się różnić.

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, wprowadza szereg zasad dotyczących kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, które wraz z ustaleniami szczegółowymi mają na celu minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko oraz wprowadzenie zagospodarowania wpisującego się w charakter zabudowy występującej w sąsiedztwie. Przeznaczenie obszarów pozostających obecnie w użytkowaniu rolniczym pod tereny produkcji energii i tereny elektrowni słonecznych, w ramach których możliwa będzie realizacja elektrowni wiatrowej (na terenie **1PE**) i elektrowni słonecznych (na terenach **PE**, **PEF** i **PEF-RZ**), wpisuje się w kierunki zagospodarowania przestrzennego regionu i kraju.

10.7. Oddziaływanie na klimat

Na klimat lokalny wpływa jakość powietrza i hałas oraz położenie względem terenów silnie zurbanizowanych. Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest poza terenami wysokiej koncentracji zabudowy. Przedmiotowy MPZP charakteryzuje się występowaniem otwartych terenów rolniczych oraz lasów. Mając powyższe na uwadze, nie przewiduje się wystąpienia zjawiska kumulacji oddziaływań w kontekście wpływu na klimat lokalny.

Z punktu widzenia klimatu, działania wspierające rozwój odnawialnych źródeł energii są działaniem pozytywnym, pozwalającym na zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną pochodzącą z elektrowni opartych na paliwach kopalnych.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na całym jego obszarze ustala się *„zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, w tym dopuszczalne poziomy hałasu, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych”*. Zatem oddziaływanie hałasu będzie zgodne z obowiązującymi normami. Prognozuje się, iż przyszłe zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć negatywnie na klimat lokalny.

Ustalenia projektu planu nie powinny naruszać przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 poz. 112), określającego dopuszczalne poziomy hałasu. Zgodnie z projektem planu, teren oznaczony symbolem **RZM** podlega ochronie akustycznej i zaliczany jest do terenów zabudowy zagrodowej, zgodnie z przepisami wykonawczymi regulującymi dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

10.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują żadne udokumentowane złoża, obszary i tereny górnicze. W związku z powyższym, nie przewiduje się oddziaływania ustaleń projektu planu na zasoby naturalne.

10.9. Oddziaływanie na zabytki

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292). Mając na uwadze powyższe, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na zabytki.

10.10. Oddziaływanie na dobra materialne

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski został przygotowany z poszanowaniem wymogów określonych obowiązującymi przepisami prawa. Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenów na obszarze dotąd nieobjętym żadnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wpłynie na wzrost wartości nieruchomości. W przypadku właścicieli nieruchomości możliwy jest wzrost dochodów z tytułu sprzedaży działek, zaś w kontekście dochodu gminy możliwy będzie wzrost dochodu z tytułu wpływów z podatku od nieruchomości.

Głównym celem przedmiotowego projektu planu jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii – elektrownia wiatrowa i elektrownie słoneczne, co niesie za sobą korzyści dla gminy i właścicieli nieruchomości, na których zostaną one zrealizowane. Szacuje się, że w przypadku jednej turbiny wiatrowej gmina może liczyć na wpływy z podatku od nieruchomości w wysokości kilkudziesięciu tys. zł¹³. Prognozuje się, iż projektowane przeznaczenie obszaru, zgodnie z ustaleniami planu, wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy gminy Stawiski.

Zgodnie z ustaleniami szczegółowymi projektu planu wprowadza się stawkę procentową, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym *[Jeżeli w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą wartość nieruchomości wzrosła, a właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość, wójt, burmistrz albo prezydent miasta pobiera jednorazową opłatę ustaloną w tym planie, określoną w stosunku procentowym do wzrostu wartości nieruchomości. Opłata ta jest dochodem własnym gminy. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 30% wzrostu wartości nieruchomości]*. Na terenach, dla których wysokość stawki procentowej ustalono na 0% przyjęto, że nie nastąpi wzrost wartości nieruchomości lub prognozowany wzrost będzie na tyle niski, że nie spowoduje poboru renty planistycznej.

10.11. Oddziaływanie na obszary chronione oraz na obszar Natura 2000

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest poza granicami występowania obiektów i obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Jak wskazano w rozdziale 5.6. niniejszej prognozy, odległości od granic projektu w stosunku do najbliższych położonych obszarowych form ochrony przyrody są znaczące. Mając na uwadze powyższe nie przewiduje się wystąpienia żadnych negatywnych oddziaływań na obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody.

Zgodnie z mapą zasadniczą, w granicach przedmiotowego obszaru występują grunty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 82). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, zachowuje się dotychczasowe przeznaczenie gruntów leśnych pod funkcje lasu (projektowane tereny **L**), natomiast w przypadku gruntów rolnych klasy III przeznacza się je w całości pod funkcje terenów elektrowni słonecznej lub zabudowy związane z rolnictwem (projektowane tereny **PEF-RZ**). W związku z powyższym należy będzie przygotować wnioski rolne związane ze zmianą przeznaczenia terenu.

---

¹³ Matuszczak K., PSWE, Plan rozwoju lądowej i morskiej energetyki w Polsce – wystąpienie podczas I Konferencji Wiatrowej Energetyka Wiatrowa i Ptaki, Gdańsk 02.06.2023r.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja założeń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski nie wpłynie znacząco na jakość środowiska przyrodniczego. W granicach obszaru objętego prognozą nie występują formy ochrony przyrody, w tym obszar Natura 2000. W związku z powyższym, ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na tę formę ochrony przyrody.

Niemniej jednak, w projektowanym akcie planowania przestrzennego wprowadza się szereg zasad dotyczących ochrony środowiska i przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, których zadaniem jest minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania, w tym zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Ustalenia obowiązujące w granicach całego obszaru MPZP:

- nakaz zagospodarowania powierzchni działki budowlanej w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości, w tym drogi, przed spływem wód opadowych i roztopowych, przy czym od nakazu możliwe są odstępstwa zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz zachowania przepustowości i ciągłości rowów melioracyjnych i sieci drenarskich, istniejących w granicach planu, z dopuszczeniem ich przebudowy lub kanalizacji;
- nakaz zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu;
- nakaz stosowania przy zagospodarowywaniu terenów gatunków drzew i krzewów, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi;
- nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających przemieszczanie się dziko występujących zwierząt w przypadku grodzenia terenów, na których zlokalizowane zostaną urządzenia fotowoltaiczne;
- nakaz stosowania powłok antyrefleksyjnych na urządzeniach fotowoltaicznych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami wykonawczymi wskazującymi rodzaje przedsięwzięć znacząco

oddziałujących na środowisko. Zakaz nie dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycji celu publicznego;

- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego;
- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które wpływa na ponadnormatywne pogorszenie stanu czystości powietrza na obszarze objętym planem lub na terenach przyległych;
- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, w tym dopuszczalne poziomy hałasu, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych

Wprowadzone w projekcie planu zapisy mają na celu równoważenie negatywnego oddziaływania procesów inwestycyjnych. W związku z czym, w prognozie nie wskazuje się wprowadzania dodatkowych rozwiązań alternatywnych i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. Ocenia się, iż zawarte w projektowanym dokumencie zapisy są wystarczające, a sposób zagospodarowania przedmiotowego obszaru nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach objętych projektem planu oraz w jego najbliższym sąsiedztwie.

Przedmiotowy projekt planu zawiera ustalenia, których celem jest ochrona środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Zgodnie z projektem planu w granicach terenu **1PE** dopuszcza się lokalizowanie elektrowni wiatrowej, a w granicach terenu **2PE** dopuszcza się wyłącznie zasięg pracy łopaty wirnika elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) zasięg pracy łopaty wirnika elektrowni wiatrowej nie może wykraczać poza linie rozgraniczające terenów oznaczonych symbolami **PE**, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszcza się pracę łopaty wirnika elektrowni wiatrowej nad terenem oznaczonym symbolem **2ZN**;
- 3) lokalizacja elektrowni wiatrowej nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych w granicach planu i poza nim;
- 4) odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, liczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie będzie mniejsza niż 700 m.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi integralną część procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski. Przedmiotowym planem objęto obszar o powierzchni około 418 ha.

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena ustaleń projektu miejscowego planu w aspekcie ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego oraz przedstawienie przewidywanych skutków na komponenty środowiska, będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu.

Projekt planu, zakłada przeznaczenie przedmiotowego obszaru pod następujące funkcje: tereny produkcji energii, tereny elektrowni słonecznych, tereny elektrowni słonecznej lub tereny zabudowy związanej z rolnictwem, teren drogi głównej, tereny drogi lokalnej, tereny drogi dojazdowej, tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny lasu, tereny zieleni naturalnej.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Lisy, Ramoty oraz Romany w gminie Stawiski został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WPN.411.1.16.2024.AR z dnia 26.04.2024 r.) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolnie (pismo znak: NZ.0523.1.2024 z dnia 17.04.2024 r.).

Metodyka zastosowana w opracowaniu to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu. W prognozie wykazano również powiązania projektu planu z innymi dokumentami strategicznymi, istotnymi z punktu widzenia ochrony środowiska.

W prognozie przedstawiono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz oceniono ich stan. Obszar projektu planu zlokalizowany jest w północno wschodniej części gminy

Stawiski (powiat kolneński, województwo podlaskie) i obejmuje fragmenty obrębów ewidencyjnych Romany, Ramoty i Lisy. Zgodnie ze stanem istniejącym, przeważającą część obszaru MPZP stanowią tereny użytkowane rolniczo z zadrzewieniami śródpolnymi, pojedynczymi drzewami. W północno-wschodniej i południowo zachodniej części występują dwa większe kompleksy leśne. Wzdłuż północnej granicy przepływa ciek Matlak. Ponadto, w bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są miejscowości Ramoty, Romany, Kupniki i Grzymki. Układ komunikacyjny obszaru objętego niniejszą prognozą tworzą przebiegające w jego granicach drogi – droga wojewódzka nr 648, droga powiatowa nr 1829B oraz drogi gminne nr 104554B i 104555B. Przy drodze powiatowej nr 1829B, na działkach ewidencyjnych nr 575, 605, obręb Romany, usytuowana jest jedyna w granicach opracowania zabudowa zagrodowa.

Na części przedmiotowego obszaru występują grunty rolne i leśne objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 82). W wyniku realizacji ustaleń projektu planu, grunty leśne przeznaczone zostaną pod funkcje lasu (projektowane tereny **L**), natomiast w przypadku gruntów rolnych klasy III przeznacza się je w całości pod funkcje terenów elektrowni słonecznej lub zabudowy związane z rolnictwem (projektowane tereny **PEF-RZ**). W związku z powyższym należy będzie przygotować wniosek rolny związany ze zmianą przeznaczenia terenu.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują:

- obszary i obiekty podlegające ochronie zgodnie z ustawą z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292);
- obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478);
- złoża surowców naturalnych oraz obszary i tereny górnicze objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290);
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.).

W prognozie oceniono oddziaływanie projektu planu na różnorodność biologiczną, ludzi, świat roślinny i zwierzęcy, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, oraz oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszar Natura 2000. Największe prognozowane oddziaływanie będzie obejmować w szczególności krajobraz, różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy, powierzchnię ziemi. Trwałe naruszenie flory związane będzie z realizacją dopuszczonych planem funkcji, m. in. posadowieniem elektrowni wiatrowej, realizacją elektrowni słonecznych oraz zabudową zagrodową. Należy podkreślić, iż tereny produkcji energii, oznaczone symbolem **PE**, tereny elektrowni słonecznej, oznaczone symbolem **PEF**, oraz tereny

elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczone symbole **PEF-RZ**, obejmują w całości grunty orne, na których dotychczas prowadzona była gospodarka rolna.

Głównym celem przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowej i słonecznych wraz z zapleczem technicznym. Parametry projektowanej elektrowni wiatrowej to:

- maksymalna całkowita wysokości 260 m,
- maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami 180 m.

W kontekście energetyki odnawialnej (wiatrowej i słonecznej) istnieje ryzyko negatywnego oddziaływania inwestycji na faunę, w tym awifaunę (ptaki) i chiropterofaunę (nietoperze). Uwzględniając wyniki rocznych przedrealizacyjnych badań przyrodniczych rozpatrywane tereny produkcji energii, oznaczone symbolem **PE**, tereny elektrowni słonecznej, oznaczone symbolem **PEF** oraz tereny elektrowni słonecznej lub zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczone symbolem **PEF-RZ**, można zaopiniować pozytywnie w kontekście rozwoju energetyki odnawialnej. Przedmiotowy projekt planu nie przewiduje lokalizacji turbin wiatrowych na obszarach potencjalnie wrażliwych, użytkowanych przez nietoperze, tj. lasów i zadrzewień, alei i szpalerów drzew, zbiorników i cieków wodnych oraz stanowiących siedliska ptaków lęgowych. Tereny przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowej i elektrowni słonecznych, zgodnie ze stanem istniejącym, pozostają w całości w użytkowaniu rolniczym.

Szczegółowe oddziaływanie dopuszczonych planem inwestycji na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego będzie wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na późniejszym etapie planowania (uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). O możliwości realizacji inwestycji z zakresu planowanej energetyki ze źródeł odnawialnych zadecydują wyniki postępowania związanego z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które określą możliwości i warunki realizacji przedsięwzięcia.

Przedmiotowy projekt planu uwzględnia obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony środowiska, m. in.:

- ustawa o ochronie przyrody,
- ustawa prawo ochrony środowiska,
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ustawa prawo wodne,

oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych – ze szczególnym uwzględnieniem rozporządzeń w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej grzybów.

Szczegółowe oddziaływanie zostało opisane w rozdziale 10 niniejszej prognozy.

Spis fotografii

Fot. 1 Widok na projektowane tereny 1PEF, 2ZN i 1PE.....	21
Fot. 2 Śródpolne oczko wodne w sąsiedztwie projektowanego terenu 1PE i 1PEF	25

Spis rycin

Ryc. 1 Granica obszaru MPZP na tle Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Stawiski.....	11
Ryc. 2 Cele i kierunki interwencji Programu Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do roku 2030 w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	14
Ryc. 3 Położenie obszaru MPZP na tle gminy Stawiski i gmin sąsiednich	21
Ryc. 4 Obszar MPZP na tle ortofotomapy	22
Ryc. 5 Wysoczyzna Kolneńska na tle mezoregionów Polski.....	22
Ryc. 6 Obszar MPZP na tle wydzielen geologicznych wg szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 (WSM).....	24
Ryc. 7 Obszar MPZP na tle zlewni JCWP wg Mapy Podziału Hydrograficznego Polski oraz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.....	26
Ryc. 8 Podział Polski na strefy pod względem pozyskiwania wiatru na cele energetyczne (lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką)	29
Ryc. 9 Podział Polski na strefy pod względem nasłonecznienia (lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką).....	30
Ryc. 10 Potencjalna roślinność naturalna Polski występująca w granicach obszaru objętego MPZP..	31
Ryc. 11 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki badań siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych, flory i mykobiota.....	32
Ryc. 12 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki cenzusu kluczowych gatunków lęgowych ptaków.....	36
Ryc. 13 Granica obszaru MPZP na tle mapy obrazującej wyniki poszukiwania kolonii rozrodczych nietoperzy.....	37
Ryc. 14 Granica obszaru MPZP na tle form ochrony przyrody	39
Ryc. 15 Położenie obszaru objętego prognozą na tle korzyści ekologicznych	41

Spis tabel

Tab. 1 Charakterystyka mezoregionu – Wysoczyzna Kolneńska	23
Tab. 2 Charakterystyka zlewni JCWP w obszarze MPZP.....	26
Tab. 3 Wskaźniki pomiaru jakości powietrza dla najbliższej stacji pomiarowej funkcjonującej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	43

Spis załączników

Zał. 1 Oświadczenie autora	77
----------------------------------	----

„Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Patrycja Budnik-Łysiak

